

Οδηγός για τη μικρή μονοαπευθυντική θυρίδα (mini One Stop Shop) στον τομέα του ΦΠΑ

Περιεχόμενα

Γενικές πληροφορίες σχετικά με τον παρόντα οδηγό	2
Γενικό πλαίσιο	2
Μέρος 1α – Εγγραφή στα μητρώα	6
Πλαίσιο	6
Διευκρινίσεις	6
Μέρος 1β – Διαγραφή από τα μητρώα/εξαίρεση	13
Πλαίσιο	13
Διευκρινίσεις	13
Διαγραφή από τα μητρώα	13
Εξαίρεση	14
Περίοδος απαγόρευσης	15
Ημερομηνία έναρξης ισχύος της εξαίρεσης	16
Μέρος 2 – Δηλώσεις ΦΠΑ μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας	17
Πλαίσιο	17
Διευκρινίσεις	17
Μέρος 3: Πληρωμές	24
Πλαίσιο	24
Διευκρινίσεις	24
Μέρος 4: Διάφορα	28
Καταχωρίσεις	28
Τιμολόγηση	28
Φορολογική ελάφρυνση για επισφαλείς απαιτήσεις	28
Παράρτημα 1 – Κείμενη νομοθεσία	30
Παράρτημα 2 – Στοιχεία εγγραφής	31
Παράρτημα 3 – Στοιχεία δήλωσης μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας	34

Γενικές πληροφορίες σχετικά με τον παρόντα οδηγό

Στόχος του παρόντος οδηγού είναι η καλύτερη κατανόηση τόσο της νομοθεσίας της ΕΕ (βλέπε παράρτημα 1) όσον αφορά τη μικρή μονοαπευθυντική θυρίδα όσο και των λειτουργικών και τεχνικών προδιαγραφών για τα ειδικά καθεστώτα, όπως εγκρίθηκαν από τη μόνιμη επιτροπή διοικητικής συνεργασίας (SCAC). Δεδομένου ότι το χρονικό διάστημα από τη δημοσίευσή τους έως την ημερομηνία εφαρμογής της νέας νομοθεσίας υπερβαίνει το ένα έτος, αναμένεται ότι τα κράτη μέλη θα έχουν τον χρόνο να μεταφέρουν τη νομοθεσία στο εθνικό τους δίκαιο και να οργανώσουν τα αντίστοιχα συστήματα ΤΠ με πιο ομοιόμορφο τρόπο και επιπλέον να παράσχουν στους υποκείμενους στον φόρο τις απαραίτητες πληροφορίες ώστε να προσαρμοστούν εγκαίρως στους νέους κανόνες.

Ο παρών οδηγός θα συμπληρωθεί από:

- πρόσθετες κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τον έλεγχο της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας,
- επεξηγηματικές σημειώσεις σχετικά με τους κανόνες που διέπουν τον τόπο παροχής τηλεπικοινωνιακών, ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών και ηλεκτρονικά παρεχόμενων υπηρεσιών.

Ο παρών οδηγός αποτελεί συλλογικό έργο: παρότι οι σημειώσεις εκδίδονται από τη ΓΔ Φορολογίας και Τελωνειακής Ένωσης και παρουσιάζονται στον δικτυακό της τόπο, είναι αποτέλεσμα διεξοδικών συζητήσεων με τα κράτη μέλη.

Τα κράτη μέλη συνεισέφεραν πρώτα μέσω μιας ημερίδας Fiscalis σχετικά με τη μικρή μονοαπευθυντική θυρίδα, που πραγματοποιήθηκε στη Λευκωσία τον Μάιο του 2013, και στη συνέχεια μέσω των συζητήσεων στο πλαίσιο της SCAC.

Ο παρών οδηγός δεν είναι νομικά δεσμευτικός, αποσκοπεί απλώς στην παροχή πρακτικής και ενημερωτικής καθοδήγησης σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής της νομοθεσίας και των προδιαγραφών της ΕΕ, βάσει των απόψεων της ΓΔ Φορολογίας και Τελωνειακής Ένωσης.

Ο παρών οδηγός είναι ένα έργο υπό εξέλιξη: δεν αποτελεί τελικό προϊόν αλλά αντικατοπτρίζει την κατάσταση σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή βάσει των διαθέσιμων γνώσεων και της πείρας που έχει αποκτηθεί. Με την πάροδο του χρόνου αναμένεται να προκύψει ενδεχομένως η ανάγκη προσθήκης συμπληρωματικών στοιχείων.

Γενικό πλαίσιο

Η μικρή μονοαπευθυντική θυρίδα τίθεται σε ισχύ από 1ης Ιανουαρίου 2015 και θα δίνει τη δυνατότητα στους υποκείμενους στον φόρο που παρέχουν τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες, ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές υπηρεσίες και ηλεκτρονικά παρεχόμενες υπηρεσίες σε μη υποκείμενα στον φόρο πρόσωπα σε κράτη μέλη στα οποία δεν έχουν εγκατάσταση, να καταβάλλουν τον οφειλόμενο ΦΠΑ επί των εν λόγω παρεχόμενων υπηρεσιών μέσω διαδικτυακής πύλης στο κράτος μέλος στο οποίο είναι εγγεγραμμένοι για φορολογικούς σκοπούς. Το καθεστώς αυτό είναι προαιρετικό και αποτελεί μέτρο απλούστευσης μετά την τροποποίηση των κανόνων ΦΠΑ που διέπουν τον τόπο παροχής των υπηρεσιών, βάσει των οποίων η παροχή υπηρεσιών πραγματοποιείται στο κράτος μέλος του πελάτη και όχι στο

κράτος μέλος του παρόχου υπηρεσιών. Το εν λόγω καθεστώς επιτρέπει στους υποκείμενους στον φόρο να αποφεύγουν την εγγραφή τους στα μητρώα ΦΠΑ σε κάθε κράτος μέλος κατανάλωσης ξεχωριστά. Η μικρή μονοαπευθυντική θυρίδα αντικατοπτρίζει το καθεστώς που ισχύει έως το 2015 για τις ηλεκτρονικά παρεχόμενες υπηρεσίες σε μη υποκείμενα στον φόρο πρόσωπα από παρόχους υπηρεσιών που δεν είναι εγκατεστημένοι στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στην πράξη, δυνάμει του καθεστώτος αυτού, ο υποκείμενος στον φόρο που είναι εγγεγραμμένος στη μικρή μονοαπευθυντική θυρίδα σε ένα κράτος μέλος (το κράτος μέλος εγγραφής) υποβάλλει ηλεκτρονικά, μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας, τριμηνιαίες δηλώσεις ΦΠΑ με αναλυτικά στοιχεία της παροχής τηλεπικοινωνιακών, ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών και ηλεκτρονικά παρεχόμενων υπηρεσιών σε μη υποκείμενα στον φόρο πρόσωπα σε άλλα κράτη μέλη (το/τα κράτη μέλη κατανάλωσης), μαζί με τον οφειλόμενο ΦΠΑ. Οι εν λόγω δηλώσεις, καθώς και ο καταβαλλόμενος ΦΠΑ, διαβιβάζονται στη συνέχεια από το κράτος μέλος εγγραφής στο αντίστοιχο κράτος μέλος κατανάλωσης μέσω ασφαλούς δικτύου επικοινωνίας.

Οι δηλώσεις ΦΠΑ της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας είναι συμπληρωματικές των δηλώσεων ΦΠΑ που υποβάλλει ο υποκείμενος στον φόρο στο κράτος μέλος εγκατάστασης του βάσει των αντίστοιχων υποχρεώσεων ΦΠΑ στο οικείο κράτος μέλος.

Η μικρή μονοαπευθυντική θυρίδα είναι διαθέσιμη σε υποκείμενους στον φόρο οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι στην ΕΕ («ενωσιακό καθεστώς»), καθώς και σε υποκείμενους στον φόρο οι οποίοι δεν είναι εγκατεστημένοι στην ΕΕ («μη ενωσιακό καθεστώς»). Απουσία της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας, ο πάροχος υπηρεσιών θα ήταν υποχρεωμένος να εγγράφεται στο φορολογικό μητρώο καθενός από τα κράτη μέλη στα οποία παρέχει υπηρεσίες προς τους πελάτες του. Το καθεστώς της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας είναι προαιρετικό για τους υποκείμενους στον φόρο.

Ωστόσο, εάν ο υποκείμενος στον φόρο επιλέξει να κάνει χρήση της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας, οφείλει να εφαρμόζει το καθεστώς σε όλα τα σχετικά κράτη μέλη. Δεν πρόκειται για προαιρετικό καθεστώς που εφαρμόζεται σε μεμονωμένη βάση σε ένα κράτος μέλος.

Οι νομοθετικές διατάξεις που διέπουν τη μικρή μονοαπευθυντική θυρίδα περιέχονται σε διάφορες νομοθετικές πράξεις (βλέπε παράρτημα 1). Προκειμένου να διευκολύνει τους υποκείμενους στον φόρο και τα κράτη μέλη να κατανοήσουν καλύτερα τη λειτουργία της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας, η Επιτροπή συγκέντρωσε τα κυριότερα σημεία σε ένα έγγραφο με τη μορφή οδηγού. Ο παρών οδηγός για τη μικρή μονοαπευθυντική θυρίδα καλύπτει τα ακόλουθα τέσσερα στοιχεία:

- τη διαδικασία εγγραφής, συμπεριλαμβανομένης της διαγραφής από τα μητρώα·
- τη διαδικασία υποβολής δήλωσης·
- τη διαδικασία πληρωμής, συμπεριλαμβανομένων των επιστροφών ΦΠΑ·
- διάφορα, συμπεριλαμβανομένων των καταχωρίσεων στα λογιστικά βιβλία.

Για τους σκοπούς των ανωτέρω στοιχείων, είναι σημαντικό να αποσαφηνιστούν ορισμένες βασικές έννοιες:

- 1) Η έννοια του υποκείμενου στον φόρο σε σχέση με τη μικρή μονοαπευθυντική θυρίδα

Δυνάμει του ενωσιακού καθεστώτος, ως υποκείμενος στον φόρο νοείται η επιχείρηση (είτε πρόκειται για εταιρεία είτε για σύμπραξη ή ατομική επιχείρηση) που έχει την έδρα της ή μόνιμη εγκατάσταση στο έδαφος της ΕΕ. Ο υποκείμενος στον φόρο δεν μπορεί να κάνει χρήση της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας για υπηρεσίες που παρέχονται σε οποιοδήποτε κράτος μέλος στο οποίο διαθέτει εγκατάσταση (έδρα της οικονομικής δραστηριότητάς του ή μόνιμη εγκατάσταση).

Δυνάμει του μη ενωσιακού καθεστώτος, ως υποκείμενος στον φόρο νοείται η επιχείρηση (είτε πρόκειται για εταιρεία είτε για σύμπραξη ή ατομική επιχείρηση) που δεν έχει την έδρα της ούτε μόνιμη εγκατάσταση στην ΕΕ και δεν έχει εγγραφεί ή δεν υποχρεούται κατ' άλλον τρόπο να εγγραφεί σε μητρώο ΦΠΑ στο εσωτερικό της ΕΕ.

2) Η έννοια του κράτους μέλους εγγραφής

Ως κράτος μέλος εγγραφής νοείται το κράτος μέλος στο οποίο ο υποκείμενος στον φόρο εγγράφεται στα οικεία φορολογικά μητρώα για τη χρήση της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας και στο οποίο υποβάλλει δηλώσεις ΦΠΑ και καταβάλλει τον οφειλόμενο φόρο στο/στα κράτη μέλη κατανάλωσης.

Δυνάμει του ενωσιακού καθεστώτος, το κράτος μέλος εγγραφής πρέπει να είναι το κράτος μέλος στο οποίο ο υποκείμενος στον φόρο έχει την έδρα της οικονομικής δραστηριότητάς του, δηλαδή το κράτος μέλος στο οποίο βρίσκονται τα κεντρικά γραφεία της εταιρείας ή στο οποίο η ατομική επιχείρηση έχει την έδρα της.

Ωστόσο, σε περίπτωση που ο υποκείμενος στον φόρο δεν έχει την έδρα της οικονομικής δραστηριότητάς του στην ΕΕ, ως κράτος μέλος εγγραφής νοείται το κράτος μέλος στο οποίο ο υποκείμενος στον φόρο διαθέτει μόνιμη εγκατάσταση. Εάν ο υποκείμενος στον φόρο διαθέτει περισσότερες από μία μόνιμες εγκαταστάσεις, δύναται να επιλέξει ως κράτος μέλος εγγραφής οποιοδήποτε από τα κράτη μέλη στα οποία διαθέτει μόνιμη εγκατάσταση.

Δυνάμει του μη ενωσιακού καθεστώτος, ο υποκείμενος στον φόρο μπορεί να επιλέξει ελεύθερα το κράτος μέλος εγγραφής του.

3) Η έννοια του κράτους μέλους κατανάλωσης

Ως κράτος μέλος κατανάλωσης νοείται οποιοδήποτε κράτος μέλος στο οποίο ο υποκείμενος στον φόρο παρέχει τηλεπικοινωνιακές, ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές ή ηλεκτρονικά παρεχόμενες υπηρεσίες σε μη υποκείμενα στον φόρο πρόσωπα. Για την υπαγωγή στο ενωσιακό καθεστώς, ο υποκείμενος στον φόρο δεν μπορεί να έχει στο εν λόγω κράτος μέλος ούτε την έδρα της οικονομικής δραστηριότητάς του ούτε μόνιμη εγκατάσταση. Για την υπαγωγή στο μη ενωσιακό καθεστώς, ο υποκείμενος στον φόρο δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να έχει εγκατάσταση ή να υποχρεούται κατ' άλλον τρόπο να εγγραφεί σε μητρώο ΦΠΑ στο εν λόγω κράτος μέλος.

Στην περίπτωση του μη ενωσιακού καθεστώτος, το κράτος μέλος εγγραφής μπορεί να είναι επίσης το κράτος μέλος κατανάλωσης, δηλαδή, ο υποκείμενος στον φόρο κάνει χρήση της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας ούτως ώστε να υπόκειται στην επιβολή ΦΠΑ και στην καταβολή του οφειλόμενου φόρου επί της παροχής των

τηλεπικοινωνιακών, τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών ή ηλεκτρονικά παρεχόμενων υπηρεσιών του σε πελάτες στο κράτος μέλος εγγραφής.

Είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι στο πλαίσιο της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας οι υπηρεσίες παρέχονται στο κράτος μέλος κατανάλωσης και όχι στο κράτος μέλος εγγραφής ή στο κράτος μέλος εγκατάστασης. Ως εκ τούτου, οι παρεχόμενες υπηρεσίες στο πλαίσιο της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας διέπονται από τους κανόνες που ισχύουν στο κράτος μέλος κατανάλωσης για την εγχώρια παροχή υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων σχετικά με την τιμολόγηση, το σύστημα ταμειακής λογιστικής και τη φορολογική ελάφρυνση για επισφαλείς απαιτήσεις.

4) Η έννοια της μόνιμης εγκατάστασης

Για να θεωρηθεί μόνιμη οποιαδήποτε εγκατάσταση, πρέπει να χαρακτηρίζεται από επαρκή βαθμό μονιμότητας και κατάλληλη υποδομή από άποψη ανθρώπινων και τεχνικών πόρων ώστε να λαμβάνει και να χρησιμοποιεί ή να παρέχει τις αντίστοιχες υπηρεσίες. Η ύπαρξη και μόνο ενός αριθμού μητρώου ΦΠΑ δεν επαρκεί για να χαρακτηριστεί μόνιμη μια εγκατάσταση.

5) Η έννοια του κράτους μέλους εγκατάστασης

Ως κράτος μέλος εγκατάστασης νοείται οιοδήποτε κράτος μέλος στο οποίο ο υποκείμενος στον φόρο διαθέτει μόνιμη εγκατάσταση. Ο υποκείμενος στον φόρο μπορεί να έχει την έδρα της οικονομικής δραστηριότητάς του στο κράτος μέλος εγγραφής αλλά να διαθέτει ταυτόχρονα μόνιμες εγκαταστάσεις σε άλλα κράτη μέλη. Οι υπηρεσίες που παρέχονται από τις εν λόγω μόνιμες εγκαταστάσεις σε κράτη μέλη κατανάλωσης πρέπει επίσης να συμπεριλαμβάνονται στη δήλωση ΦΠΑ μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας.

Το κράτος μέλος εγκατάστασης δεν μπορεί να είναι το κράτος μέλος κατανάλωσης - τυχόν υπηρεσίες που παρέχονται στο κράτος μέλος εγκατάστασης πρέπει να δηλώνονται μέσω της εγχώριας δήλωσης ΦΠΑ που υποβάλλεται στη χώρα της μόνιμης εγκατάστασης.

Επιπλέον, είναι απαραίτητο να διευκρινιστεί ότι σκοπός του παρόντος οδηγού είναι να καλυφθούν ζητήματα που αφορούν την πρακτική εφαρμογή της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας. Τα στοιχεία που αφορούν τον τόπο παροχής των υπηρεσιών και το καθεστώς του πελάτη θα αποτελέσουν αντικείμενο περαιτέρω οδηγιών που θα ακολουθήσουν σε μεταγενέστερη ημερομηνία.

Μέρος 1α - Εγγραφή στα μητρώα

Πλαίσιο

Ο υποκείμενος στον φόρο που επιλέγει να κάνει χρήση της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας υποχρεούται να εγγραφεί στα φορολογικά μητρώα του κράτους μέλους εγγραφής. Για το ενωσιακό καθεστώς, το εν λόγω κράτος μέλος θα είναι εκείνο στο οποίο ο υποκείμενος στον φόρο έχει την έδρα της οικονομικής δραστηριότητάς του.

Εάν ο υποκείμενος στον φόρο δεν έχει την έδρα της οικονομικής δραστηριότητάς του στην ΕΕ, ως κράτος μέλος εγγραφής θεωρείται το κράτος μέλος στο οποίο διαθέτει μόνιμη εγκατάσταση. Εάν ο υποκείμενος στον φόρο διαθέτει περισσότερες από μία μόνιμες εγκαταστάσεις στην ΕΕ, δύναται να επιλέξει ως κράτος μέλος εγγραφής οποιοδήποτε από τα κράτη μέλη στα οποία διαθέτει μόνιμη εγκατάσταση. Πρόκειται για τη μοναδική περίπτωση στην οποία ο υποκείμενος στον φόρο μπορεί να επιλέξει το κράτος μέλος εγγραφής δυνάμει του ενωσιακού καθεστώτος, και στην προκειμένη περίπτωση δεσμεύεται από αυτή την απόφαση για το ημερολογιακό έτος κατά το οποίο λαμβάνει την εν λόγω απόφαση, καθώς και για τα δύο επόμενα ημερολογιακά έτη.

Σε όλες τις περιπτώσεις που διέπονται από το ενωσιακό καθεστώς, ο υποκείμενος στον φόρο θα εγγράφεται στη μικρή μονοαπευθυντική θυρίδα με τον ίδιο ατομικό αριθμό μητρώου ΦΠΑ με τον οποίο είναι εγγεγραμμένος και στα μητρώα της χώρας στην οποία υποβάλλει τις εγχώριες δηλώσεις ΦΠΑ.

Για το μη ενωσιακό καθεστώς, ο υποκείμενος στον φόρο (ο οποίος δεν έχει ούτε την έδρα της οικονομικής δραστηριότητάς του ούτε μόνιμη εγκατάσταση στην ΕΕ και δεν έχει εγγραφεί ή δεν υποχρεούται κατ' άλλον τρόπο να εγγραφεί σε μητρώο ΦΠΑ στην ΕΕ¹) μπορεί να επιλέξει ως κράτος μέλος εγγραφής οποιοδήποτε κράτος μέλος. Το εν λόγω κράτος μέλος χορηγεί στον υποκείμενο στον φόρο ατομικό αριθμό μητρώου ΦΠΑ (με τη μορφή EUxxxxxyyyzz).

Και στις δύο περιπτώσεις (ενωσιακού και μη ενωσιακού καθεστώτος), ο υποκείμενος στον φόρο μπορεί να υπαχθεί μόνο σε ένα κράτος μέλος εγγραφής και, εφόσον επιλέξει να κάνει χρήση της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας, πρέπει μέσω αυτής να δηλώνονται όλες οι τηλεπικοινωνιακές, ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές και ηλεκτρονικά παρεχόμενες υπηρεσίες του σε μη υποκείμενα στον φόρο πρόσωπα σε κράτος μέλος στο οποίο δεν είναι εγκατεστημένος.

Διευκρινίσεις

- 1) Ποιος μπορεί να εγγραφεί στη μικρή μονοαπευθυντική θυρίδα;

¹ Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, κατά τη διάκριση μεταξύ του ενωσιακού και του μη ενωσιακού καθεστώτος, υπάρχουν ορισμένα εδάφη κρατών μελών της ΕΕ στα οποία δεν εφαρμόζεται η οδηγία 2006/112/EK για τον ΦΠΑ και τα οποία απαριθμούνται στο άρθρο 6 της εν λόγω οδηγίας.

Στη μικρή μονοαπευθυντική θυρίδα μπορεί να εγγραφεί οιοσδήποτε υποκείμενος στον φόρο ο οποίος παρέχει τηλεπικοινωνιακές, ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές ή ηλεκτρονικά παρεχόμενες υπηρεσίες σε μη υποκείμενα στον φόρο πρόσωπα σε κράτος μέλος στο οποίο ο εν λόγω υποκείμενος στον φόρο δεν είναι εγκατεστημένος και δεν έχει εγγραφεί ούτε υποχρεούται κατ' άλλον τρόπο να εγγραφεί σε μητρώο ΦΠΑ.

Παρέχεται η δυνατότητα εφαρμογής δύο καθεστώτων:

Ενωσιακό καθεστώς – Οιοσδήποτε υποκείμενος στον φόρο μπορεί να εγγραφεί στη μικρή μονοαπευθυντική θυρίδα, εφόσον έχει την έδρα της οικονομικής δραστηριότητάς του στην ΕΕ ή, εάν δεν έχει την έδρα της οικονομικής δραστηριότητάς του στην ΕΕ, εφόσον διαθέτει μόνιμη εγκατάσταση στην ΕΕ.

Μη ενωσιακό καθεστώς – Οιοσδήποτε μη υποκείμενος στον φόρο στην ΕΕ μπορεί να εγγραφεί και να κάνει χρήση της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας εφόσον δεν έχει την έδρα της οικονομικής δραστηριότητάς του στην ΕΕ, δεν διαθέτει μόνιμη εγκατάσταση στην ΕΕ και δεν έχει εγγραφεί ή δεν υποχρεούται κατ' άλλον τρόπο να εγγραφεί σε μητρώο ΦΠΑ στο εσωτερικό της ΕΕ.

Αυτό σημαίνει ότι ένα μη υποκείμενο σε φόρο στην ΕΕ πρόσωπο το οποίο είναι εγγεγραμμένο ή απαιτείται να εγγραφεί σε μητρώο ΦΠΑ στο εσωτερικό της ΕΕ, αλλά δεν διαθέτει εγκατάσταση στην ΕΕ, **δεν μπορεί να κάνει χρήση του μη ενωσιακού καθεστώτος** (διότι υποχρεούται να εγγραφεί σε μητρώο ΦΠΑ). Επίσης, το εν λόγω υποκείμενο στον φόρο πρόσωπο δεν μπορεί να κάνει χρήση ούτε του ενωσιακού καθεστώτος (διότι δεν διαθέτει εγκατάσταση στην ΕΕ). Στην περίπτωση αυτή, το μη υποκείμενο σε φόρο στην ΕΕ πρόσωπο υποχρεούται να εγγραφεί σε μητρώο ΦΠΑ και να καταβάλλει τον φόρο σε κάθε κράτος μέλος στο οποίο έχει πελάτη και του παρέχει τις σχετικές υπηρεσίες.

- 2) Πώς γίνεται η εγγραφή στη μικρή μονοαπευθυντική θυρίδα στο κράτος μέλος εγγραφής;

Για την εγγραφή του στη μικρή μονοαπευθυντική θυρίδα, ο υποκείμενος στον φόρο υποχρεούται να υποβάλει στο κράτος μέλος εγγραφής ορισμένα πληροφοριακά στοιχεία. Τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να επιλέξουν τον ακριβή τρόπο υποβολής των εν λόγω πληροφοριών από τον υποκείμενο στον φόρο, αλλά οι πληροφορίες αυτές πρέπει να υποβάλλονται με ηλεκτρονικά μέσα. Στην πράξη, τα κράτη μέλη θα μεριμνούν ώστε να υπάρχει σχετική διαδικτυακή πύλη για την υποβολή των συγκεκριμένων πληροφοριακών στοιχείων.

Οι πληροφορίες θα διαφοροποιούνται ανάλογα με το εάν ο υποκείμενος στον φόρο εγγράφεται για τη χρήση του ενωσιακού καθεστώτος ή του μη ενωσιακού καθεστώτος. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι, στην περίπτωση του ενωσιακού καθεστώτος, το συγκεκριμένο κράτος μέλος είναι πιθανό να έχει ήδη στη διάθεσή του πολλά από τα απαιτούμενα στοιχεία, καθώς ο υποκείμενος στον φόρο είναι ήδη εγγεγραμμένος στα μητρώα ΦΠΑ του κράτους μέλους εγγραφής για τις υπηρεσίες που παρέχει στο εσωτερικό του κράτους αυτού.

Μετά την παραλαβή και επαλήθευση των απαιτούμενων στοιχείων εγγραφής (βλέπε σημείο 3 κατωτέρω) από το κράτος μέλος εγγραφής, τα στοιχεία αυτά αποθηκεύονται στη βάση δεδομένων του και διαβιβάζονται στα υπόλοιπα κράτη μέλη. Κάθε υποκείμενος στον φόρο που κάνει χρήση του μη ενωσιακού καθεστώτος λαμβάνει, στο στάδιο αυτό, ατομικό αριθμό μητρώου ΦΠΑ από το κράτος μέλος εγγραφής.

Στο παράρτημα 2 περιλαμβάνονται τα στοιχεία εγγραφής που αποτελούν αντικείμενο αμοιβαίας διαβίβασης μεταξύ των κρατών μελών. Όπως γίνεται αντιληπτό, υπάρχουν ορισμένα κοινά στοιχεία και στα δύο καθεστάτα, όπως η εταιρική επωνυμία, η εμπορική επωνυμία, η πλήρης ταχυδρομική διεύθυνση κ.λπ. Επίσης, υπάρχουν στοιχεία τα οποία αφορούν μόνο το ενωσιακό καθεστώς, όπως οι αριθμοί μητρώου ΦΠΑ των μόνιμων εγκαταστάσεων εκτός του κράτους μέλους εγγραφής, καθώς και στοιχεία τα οποία αφορούν μόνο το μη ενωσιακό καθεστώς, όπως ο εθνικός αριθμός φορολογικού μητρώου και δήλωση ότι ο υποκείμενος στον φόρο δεν είναι εγγεγραμμένος σε μητρώα ΦΠΑ εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3) Διενεργεί το κράτος μέλος εγγραφής ελέγχους στα στοιχεία εγγραφής;

Το κράτος μέλος εγγραφής διενεργεί ορισμένους ελέγχους όσον αφορά τα στοιχεία εγγραφής που παρέχονται, ούτως ώστε να διασφαλισθεί ότι ο υποκείμενος στον φόρο πληροί τις προϋποθέσεις για τη χρήση του καθεστώτος. Το κράτος μέλος εγγραφής θα ελέγχει, τουλάχιστον, εάν ο υποκείμενος στον φόρο είναι ήδη εγγεγραμμένος στη μικρή μονοαπευθυντική θυρίδα σε άλλο κράτος μέλος ή εάν εξακολουθούν να ισχύουν οι περίοδοι απαγόρευσης (βλέπε την ενότητα σχετικά με τη διαγραφή από τα μητρώα).

Ανάλογα με το αποτέλεσμα των ανωτέρω ελέγχων, το κράτος μέλος εγγραφής δύναται να απορρίψει την αίτηση εγγραφής στη μικρή μονοαπευθυντική θυρίδα. Ο υποκείμενος στον φόρο μπορεί να κάνει χρήση των εθνικών διαδικασιών για την άσκηση προσφυγής κατά της εν λόγω απόφασης.

4) Θα χορηγείται ατομικός αριθμός μητρώου ΦΠΑ στον υποκείμενο στον φόρο;

Στο πλαίσιο του ενωσιακού καθεστώτος, ο ατομικός αριθμός μητρώου ΦΠΑ είναι ο ίδιος με εκείνον που έχει ήδη χορηγηθεί από το κράτος μέλος εγγραφής στον υποκείμενο στον φόρο για την παροχή υπηρεσιών στο εσωτερικό του εν λόγω κράτους μέλους. Κανένας υποκείμενος στον φόρο δεν μπορεί να εγγραφεί στο ενωσιακό καθεστώς χωρίς τον αριθμό αυτό.

Στο πλαίσιο του μη ενωσιακού καθεστώτος, το κράτος μέλος εγγραφής θα χορηγεί στον υποκείμενο στον φόρο ατομικό αριθμό μητρώου ΦΠΑ (με τη μορφή EUxxxxxyyyyz).

5) Πότε τίθεται σε ισχύ η εγγραφή;

Υπό κανονικές συνθήκες, η εγγραφή τίθεται σε ισχύ από την πρώτη ημέρα του ημερολογιακού τριμήνου που ακολουθεί την ημερομηνία κατά την οποία ο υποκείμενος στον φόρο κοινοποιεί στο κράτος μέλος εγγραφής την επιθυμία του να υπαχθεί στο αντίστοιχο καθεστώς. Επομένως, εάν ο υποκείμενος στον φόρο ενημερώσει το κράτος μέλος εγγραφής, για παράδειγμα, στις 15 Φεβρουαρίου 2016

ότι επιθυμεί να υπαχθεί στο καθεστώς, και εφόσον υποβάλει τα απαιτούμενα στοιχεία, θα είναι σε θέση να κάνει χρήση της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας για την παροχή υπηρεσιών από την 1η Απριλίου 2016 και μετά.

Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις, ο υποκείμενος στον φόρο μπορεί να ξεκινήσει την παροχή υπηρεσιών δυνάμει του καθεστώτος πριν από την ανωτέρω ημερομηνία. Στην προκειμένη περίπτωση, το καθεστώς τίθεται σε ισχύ από την ημερομηνία της πρώτης παροχής υπηρεσιών, υπό την προϋπόθεση ότι ο υποκείμενος στον φόρο έχει ενημερώσει το κράτος μέλος εγγραφής έως τη δέκατη ημέρα του μήνα που ακολουθεί την πρώτη παροχή υπηρεσιών ότι προέβη σε έναρξη δραστηριότητας δυνάμει του καθεστώτος. Η προθεσμία αυτή ισχύει επίσης σε περίπτωση τυχόν τροποποίησης των στοιχείων εγγραφής όταν ο υποκείμενος στον φόρο έχει ήδη ενημερώσει το κράτος μέλος εγγραφής ότι επιθυμεί να ξεκινήσει από την αρχή του επόμενου τριμήνου, αλλά ξεκινά ουσιαστικά την παροχή υπηρεσιών πριν από την ημερομηνία αυτή. Εάν ο υποκείμενος στον φόρο δεν τηρήσει την εν λόγω προθεσμία, υποχρεούται να εγγραφεί σε μητρώο ΦΠΑ και να καταβάλλει τον φόρο στο/στα κράτη μέλη όπου είναι εγκατεστημένος ο πελάτης του.

Για παράδειγμα, ο ανωτέρω υποκείμενος στον φόρο πραγματοποιεί την πρώτη παροχή υπηρεσιών σε μη υποκείμενο στον φόρο την 1η Μαρτίου. Εφόσον το κράτος μέλος εγγραφής ενημερωθεί σχετικά έως τη 10η Απριλίου, ο υποκείμενος στον φόρο υπάγεται στο ειδικό καθεστώς από 1ης Μαρτίου και η παροχή όλων των επακόλουθων υπηρεσιών θα εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω ειδικού καθεστώτος. Αυτό ισχύει τόσο για το ενωσιακό καθεστώς όσο και για το μη ενωσιακό καθεστώς.

Όπως φαίνεται στο παράρτημα 2, διατίθενται τρεις αριθμοί θέσης που αφορούν την ημερομηνία εγγραφής. Η σχετική πληροφορία περιλαμβάνεται στα στοιχεία εγγραφής τα οποία θα διαβιβασθούν στα άλλα κράτη μέλη από το κράτος μέλος εγγραφής.

- Θέση 17: Ημερομηνία έναρξης χρήσης του καθεστώτος

Πρόκειται για την ημερομηνία κατά την οποία ο υποκείμενος στον φόρο ξεκινά να κάνει χρήση του καθεστώτος.

- Θέση 18: Ημερομηνία υποβολής αίτησης από τον υποκείμενο στον φόρο για την εγγραφή του στο καθεστώς

Πρόκειται για την ημερομηνία κατά την οποία ο υποκείμενος στον φόρο ενημερώνει το κράτος μέλος εγγραφής ότι επιθυμεί να ξεκινήσει να κάνει χρήση του καθεστώτος και διαβιβάζονται τα απαιτούμενα στοιχεία. Στην πράξη, πρόκειται για την ημερομηνία κατά την οποία ο υποκείμενος στον φόρο υποβάλλει όλα τα απαιτούμενα στοιχεία εγγραφής στη διαδικτυακή πύλη.

- Θέση 19: Ημερομηνία έκδοσης της απόφασης εγγραφής από το κράτος μέλος εγγραφής

Πρόκειται για την ημερομηνία κατά την οποία το κράτος μέλος εγγραφής, αφού ελέγξει την εγκυρότητα των στοιχείων που έχει

υποβάλει ο υποκείμενος στον φόρο, λαμβάνει την απόφαση για την εγγραφή του υποκείμενου στον φόρο στη μικρή μονοαπευθυντική θυρίδα.

Το κράτος μέλος εγγραφής θα επιβεβαιώσει ηλεκτρονικά στον υποκείμενο στον φόρο την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης εγγραφής (αυτό μπορεί να γίνει ενδεχομένως μέσω της διαδικτυακής πύλης της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας).

- 6) Τι συμβαίνει σε περίπτωση που ο υποκείμενος στον φόρο διαθέτει μόνιμες εγκαταστάσεις σε άλλα κράτη μέλη;

Εάν ο υποκείμενος στον φόρο που κάνει χρήση του ενωσιακού καθεστώτος διαθέτει μόνιμες εγκαταστάσεις εκτός του κράτους μέλους εγγραφής, στα στοιχεία εγγραφής στη μικρή μονοαπευθυντική θυρίδα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται ο αριθμός μητρώου ΦΠΑ ή ο αριθμός φορολογικού μητρώου, καθώς και η επωνυμία και η διεύθυνση καθemίας από τις εν λόγω μόνιμες εγκαταστάσεις σε άλλα κράτη μέλη. Τα στοιχεία αυτά απαιτούνται ανεξάρτητα από το εάν η μόνιμη εγκατάσταση θα παρέχει ή όχι τηλεπικοινωνιακές, ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές ή ηλεκτρονικά παρεχόμενες υπηρεσίες. Οι απαιτήσεις για τα στοιχεία αυτά εμφανίζονται στις θέσεις 13.1 και 14.1 του παραρτήματος 2.

Επιπλέον, δυνάμει του ενωσιακού καθεστώτος, εάν ο υποκείμενος στον φόρο είναι εγγεγραμμένος σε μητρώο ΦΠΑ σε άλλο κράτος μέλος, αλλά δεν διαθέτει εγκατάσταση στο εν λόγω κράτος μέλος (για παράδειγμα, επειδή υποχρεούται να εγγραφεί για τις εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών), ο αντίστοιχος αριθμός μητρώου ΦΠΑ πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στα στοιχεία εγγραφής στη μικρή μονοαπευθυντική θυρίδα (θέση 15.1 του παραρτήματος 2).

Σε περίπτωση που ο υποκείμενος στον φόρο διαθέτει οιονδήποτε τύπο εγκατάστασης στο εσωτερικό της ΕΕ ή υποχρεούται κατ' άλλον τρόπο να εγγραφεί σε μητρώο ΦΠΑ στο εσωτερικό της ΕΕ, δεν μπορεί να κάνει χρήση του μη ενωσιακού καθεστώτος.

- 7) Μπορεί ο υποκείμενος στον φόρο να τροποποιήσει τα στοιχεία εγγραφής;

Ο υποκείμενος στον φόρο υποχρεούται από τη νομοθεσία να ενημερώνει το κράτος μέλος εγγραφής για οποιαδήποτε αλλαγή στα στοιχεία εγγραφής, το αργότερο τη δέκατη ημέρα του μήνα που έπεται της αλλαγής.

Τροποποιήσεις μπορούν να γίνουν σε ορισμένα στοιχεία εγγραφής, όπως ταχυδρομικές διευθύνσεις, διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, στοιχεία αρμόδιου επικοινωνίας, κατάλογος σταθερών εγκαταστάσεων, κατάλογος αριθμών μητρώου ΦΠΑ σε άλλα κράτη μέλη κ.λπ., αλλά δεν μπορεί να τροποποιηθεί ο ατομικός αριθμός μητρώου ΦΠΑ. Τα κράτη μέλη θα προσδιορίζουν με ακρίβεια τον τρόπο και τα είδη τροποποιήσεων που επιτρέπονται στα στοιχεία εγγραφής.

- 8) Ποια είναι η πορεία των εν λόγω τροποποιήσεων;

Τα στοιχεία εγγραφής, συμπεριλαμβανομένων τυχόν τροποποιήσεών τους, αποθηκεύονται σε βάση δεδομένων του κράτους μέλους εγγραφής. Όλα τα κράτη μέλη θα έχουν πρόσβαση στα εν λόγω στοιχεία κατόπιν σχετικού αιτήματος.

9) Πώς αντιμετωπίζεται ένας όμιλος ΦΠΑ;

Παρότι αναγνωρίζεται ότι οι εθνικές νομοθεσίες των κρατών μελών για τους ομίλους ΦΠΑ διαφέρουν, ως πρακτική λύση για τις ειδικές περιστάσεις της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας, ένας όμιλος ΦΠΑ αντιμετωπίζεται ως εξής:

- Χρήση της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας μπορεί να κάνει οποιοσδήποτε όμιλος ΦΠΑ, αλλά οφείλει να αναφέρει, κατά την εγγραφή του, ότι πρόκειται για όμιλο ΦΠΑ με τη χρήση της θέσης 20 των στοιχείων εγγραφής.
- Ο όμιλος ΦΠΑ εγγράφεται με τον αριθμό μητρώου ΦΠΑ με τον οποίο είναι εγγεγραμμένος για την παροχή υπηρεσιών στο εσωτερικό του κράτους μέλους του· εάν σε εθνικό επίπεδο χορηγούνται στα μέλη του ομίλου διαφορετικοί αριθμοί, είναι σκόπιμο να χορηγείται στον όμιλο ΦΠΑ ένας ενιαίος αριθμός τουλάχιστον για τους σκοπούς της εγγραφής στη μικρή μονοαπευθυντική θυρίδα².
- Εάν ένα μέλος του ομίλου ΦΠΑ διαθέτει, ή πρόκειται να αποκτήσει, σταθερή εγκατάσταση σε άλλο κράτος μέλος, οι δεσμοί με την εν λόγω σταθερή εγκατάσταση διακόπτονται για τους σκοπούς της εγγραφής στη μικρή μονοαπευθυντική θυρίδα και οι υπηρεσίες που παρέχονται από τη συγκεκριμένη σταθερή εγκατάσταση δεν μπορούν να συμπεριληφθούν στη δήλωση ΦΠΑ που υποβάλλει ο όμιλος ΦΠΑ μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας.
- Ομοίως, οι υπηρεσίες που παρέχονται από τον όμιλο ΦΠΑ στο κράτος μέλος της εν λόγω σταθερής εγκατάστασης συμπεριλαμβάνονται στη δήλωση που υποβάλλεται μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας και όχι μέσω της εγχώριας δήλωσης ΦΠΑ που υποβάλλεται στο κράτος μέλος της εν λόγω σταθερής εγκατάστασης.
- Κατά συνέπεια, ο όμιλος ΦΠΑ δεν μπορεί να συμπεριλάβει κατά την εγγραφή του στη μικρή μονοαπευθυντική θυρίδα καμία σταθερή εγκατάσταση σε άλλα κράτη μέλη.

Η Επιτροπή γνωρίζει ότι υπάρχουν υποθέσεις οι οποίες εκκρεμούν ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με ομίλους ΦΠΑ και, για τον λόγο αυτό, ο παρών οδηγός ενδέχεται να αναθεωρηθεί βάσει των αποφάσεων του Δικαστηρίου.

10) Εγγραφή πριν από την 1η Ιανουαρίου 2015

Τα κράτη μέλη θα θέσουν τις διαδικασίες εγγραφής στη διάθεση των υποκείμενων στον φόρο από την 1η Οκτωβρίου 2014. Η ημερομηνία αυτή ορίζεται προκειμένου να αποφευχθεί το ενδεχόμενο εγγραφής στη μικρή μονοαπευθυντική θυρίδα μεγάλου

² Ο εν λόγω αριθμός μπορεί να είναι είτε νέος αριθμός είτε ισχύων αριθμός ο οποίος έχει ήδη χορηγηθεί σε μέλος του ομίλου.

αριθμού υποκείμενων στον φόρο την 1η Ιανουαρίου 2015. Εάν ένας υποκείμενος στον φόρο εγγραφεί στη διαδικασία κατά την περίοδο μεταξύ 1ης Οκτωβρίου 2014 και 31ης Δεκεμβρίου 2014, η εγγραφή του θα τεθεί σε ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2015.

- 11) Μη υποκείμενα σε φόρο στην ΕΕ πρόσωπα που χρησιμοποιούν ήδη το καθεστώς του ΦΠΑ για ηλεκτρονικά παρεχόμενες υπηρεσίες (VoeS)

Στην περίπτωση του μη ενωσιακού καθεστώτος, οι υποκείμενοι στον φόρο που είναι ήδη εγγεγραμμένοι στο σύστημα VoeS θα διατηρούν τον ισχύοντα ατομικό τους αριθμό μητρώου ΦΠΑ.

- 12) Οικειοθελής αλλαγή κράτους μέλους εγγραφής σε περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν συνοδεύεται από αλλαγή έδρας της οικονομικής δραστηριότητας ή εγκατάσταση/εγκαταστάσεων.

Ο υποκείμενος στον φόρο που κάνει χρήση του ενωσιακού καθεστώτος μπορεί να αλλάξει το κράτος μέλος εγγραφής του επιλέγοντας διαφορετικό κράτος μέλος όπου διαθέτει μόνιμη εγκατάσταση, υπό τον όρο ότι εξακολουθεί να μην έχει την έδρα της οικονομικής δραστηριότητάς του στην ΕΕ. Στην περίπτωση αυτή, ο υποκείμενος στον φόρο δεσμεύεται από αυτή την απόφαση για το συγκεκριμένο ημερολογιακό έτος και για τα δύο επόμενα ημερολογιακά έτη (βλέπε παράγραφο 2 του άρθρου 369α της οδηγίας για τον ΦΠΑ).

Ο υποκείμενος στον φόρο που κάνει χρήση του μη ενωσιακού καθεστώτος μπορεί να αλλάξει το κράτος μέλος εγγραφής του ανά πάσα στιγμή, χωρίς να προβλέπεται αντίστοιχη περίοδος δέσμευσης.

Σε κάθε περίπτωση, πρόκειται για οικειοθελή διαγραφή από τα μητρώα, η οποία ακολουθείται από νέα εγγραφή. Ως εκ τούτου, ο υποκείμενος στον φόρο πρέπει να διαγραφεί από τα μητρώα του παλαιού κράτους μέλους εγγραφής και να ακολουθήσει τη διαδικασία εγγραφής στα μητρώα του νέου κράτους μέλους εγγραφής σύμφωνα με τους συνήθεις κανόνες.

Μέρος 1β – Διαγραφή από τα μητρώα/εξαίρεση

Πλαίσιο

Οιοσδήποτε υποκείμενος στον φόρο μπορεί είτε να αποχωρήσει οικειοθελώς από το καθεστώς (διαγραφή από τα μητρώα) είτε να εξαιρεθεί από το καθεστώς με απόφαση του κράτους μέλους εγγραφής. Ανάλογα με τους λόγους της διαγραφής από τα μητρώα ή της εξαίρεσης, μπορεί να απαγορευθεί στον υποκείμενο στον φόρο η χρήση είτε του συγκεκριμένου καθεστώτος (ενωσιακό καθεστώς ή μη ενωσιακό καθεστώς) είτε αμφότερων των καθεστώτων για ορισμένο χρονικό διάστημα. Αυτό το χρονικό διάστημα ονομάζεται περίοδος απαγόρευσης.

Διευκρινίσεις

Διαγραφή από τα μητρώα

- 1) Με ποιον τρόπο διαγράφεται ο υποκείμενος στον φόρο από τη μικρή μονοαπευθυντική θυρίδα;

Προκειμένου να διαγραφεί από το καθεστώς, ο υποκείμενος στον φόρο υποχρεούται να ενημερώσει το κράτος μέλος εγγραφής τουλάχιστον 15 ημέρες πριν από τη λήξη του ημερολογιακού τριμήνου που προηγείται εκείνου από το οποίο προτίθεται να παύσει τη χρήση του καθεστώτος. Συνεπώς, εάν ο υποκείμενος στον φόρο επιθυμεί να διαγραφεί από το καθεστώς από 1ης Ιουλίου, θα πρέπει να ενημερώσει σχετικά το κράτος μέλος εγγραφής πριν από την 15η Ιουνίου.

Τα κράτη μέλη θα εφαρμόζουν τις δικές τους διαδικασίες για την κοινοποίηση της πρόθεσης διαγραφής από το καθεστώς, αλλά η κοινοποίηση αυτή πρέπει να πραγματοποιείται με ηλεκτρονικά μέσα.

Από τη στιγμή που ο υποκείμενος στον φόρο παύει να κάνει χρήση του καθεστώτος, οφείλει να εξοφλεί πλέον στο/στα κράτος(-η) μέλος(-η) κατανάλωσης όλες τις υποχρεώσεις ΦΠΑ σε σχέση με την παροχή τηλεπικοινωνιακών, ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών ή ηλεκτρονικά παρεχόμενων υπηρεσιών που έχουν ανακύψει μετά την ημερομηνία κατά την οποία τίθεται σε ισχύ η παύση.

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι, στην περίπτωση αυτή, ο υποκείμενος στον φόρο εξαιρείται από τη χρήση του καθεστώτος από το οποίο έχει αποχωρήσει σε οποιοδήποτε κράτος μέλος για δύο ημερολογιακά τρίμηνα.

- 2) Τι συμβαίνει σε περίπτωση που υποκείμενος στον φόρο μεταφέρει την έδρα της οικονομικής δραστηριότητάς του ή τη μόνιμη εγκατάστασή του από το κράτος μέλος εγγραφής σε άλλο κράτος μέλος;

Εάν ο υποκείμενος στον φόρο μεταφέρει την έδρα της οικονομικής δραστηριότητάς του από ένα κράτος μέλος σε άλλο ή παύει να είναι εγκατεστημένος στο κράτος μέλος

εγγραφής, αλλά επιθυμεί να συνεχίσει να κάνει χρήση του καθεστώτος από κράτος μέλος στο οποίο διαθέτει άλλη μόνιμη εγκατάσταση, ο εν λόγω υποκείμενος στον φόρο υποχρεούται να διαγραφεί από το καθεστώς του ενός κράτους μέλους και να εγγραφεί στα αντίστοιχα μητρώα του καθεστώτος του άλλου κράτους μέλους.

Στην προκειμένη περίπτωση, ως ημερομηνία διαγραφής/εγγραφής ορίζεται η ημερομηνία της σχετικής αλλαγής (δηλαδή η ημερομηνία διακοπής της δραστηριότητας στο κράτος μέλος εγγραφής) και δεν τίθεται σε ισχύ περίοδος απαγόρευσης. Ωστόσο, ο υποκείμενος στον φόρο υποχρεούται να ενημερώσει αμφοτέρωτα τα κράτη μέλη (το παλαιό και το νέο κράτος μέλος εγγραφής) σχετικά με την αλλαγή το αργότερο έως τη δέκατη ημέρα του μήνα που ακολουθεί την αλλαγή.

Για παράδειγμα, υποκείμενος στον φόρο είναι εγκατεστημένος στο Ηνωμένο Βασίλειο και έχει εγγραφεί στη μικρή μονοαπευθυντική θυρίδα στο Ηνωμένο Βασίλειο από την 1η Ιανουαρίου 2015. Λόγω αναδιάρθρωσης, η έδρα της οικονομικής δραστηριότητάς του μεταφέρεται στη Γαλλία στις 21 Μαρτίου 2017. Προκειμένου να συνεχίσει να κάνει χρήση της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας, ο υποκείμενος στον φόρο υποχρεούται να διαγραφεί από τη μικρή μονοαπευθυντική θυρίδα στο Ηνωμένο Βασίλειο και να εγγραφεί στη μικρή μονοαπευθυντική θυρίδα στη Γαλλία. Ως ημερομηνία διαγραφής από τα μητρώα του Ηνωμένου Βασιλείου και εγγραφής στα μητρώα της Γαλλίας ορίζεται η 21η Μαρτίου 2017³. Ο υποκείμενος στον φόρο οφείλει να ενημερώσει αμφοτέρωτα τα κράτη μέλη σχετικά με την εν λόγω αλλαγή έως τη 10η Απριλίου 2017.

Η μη τήρηση της υποχρέωσης ενημέρωσης αμφοτέρων των κρατών μελών εντός της καθορισμένης προθεσμίας συνεπάγεται για τον υποκείμενο στον φόρο την υποχρέωση εγγραφής του και καταβολής του ΦΠΑ σε κάθε κράτος μέλος στο οποίο έχει πελάτη για τις υπηρεσίες που έχει παράσχει από την 21η Μαρτίου 2017, καθώς και την εφαρμογή περιόδου απαγόρευσης σύμφωνα με τους συνήθεις κανόνες.

Η ίδια διαδικασία εφαρμόζεται σε περιπτώσεις στις οποίες ο υποκείμενος στον φόρο μεταφέρεται από το ενωσιακό στο μη ενωσιακό καθεστώς (και αντιστρόφως).

Εξαίρεση

Εξαίρεση υποκείμενου στον φόρο από το καθεστώς γίνεται για τους ακόλουθους λόγους:

- εάν κοινοποιήσει ότι δεν παρέχει πλέον τηλεπικοινωνιακές, ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές ή ηλεκτρονικά παρεχόμενες υπηρεσίες·
- εάν μπορεί να θεωρηθεί ότι έχουν παύσει οι δραστηριότητές του που υπάγονται στα ειδικά καθεστώτα
 - εφόσον δεν έχει παράσχει υπηρεσίες δυνάμει του ειδικού καθεστώτος επί οκτώ διαδοχικά ημερολογιακά τρίμηνα·
- εάν δεν πληροί πλέον τις αναγκαίες προϋποθέσεις για τη χρήση του καθεστώτος (για παράδειγμα, υποκείμενος στον φόρο που κάνει χρήση του μη ενωσιακού καθεστώτος υποχρεούται στη συνέχεια να εγγραφεί σε μητρώο άλλου κράτους μέλους)·
- εάν δεν συμμορφώνεται συστηματικά με τους κανόνες που αφορούν το καθεστώς, όπως ορίζεται τουλάχιστον στις ακόλουθες περιπτώσεις:

³ Οι υπηρεσίες που παρέχονται την 21η Μαρτίου 2017 συμπεριλαμβάνονται στη δήλωση που υποβάλλεται μέσω της γαλλικής μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας.

- ο όταν έχουν αποσταλεί στον υποκείμενο στον φόρο υπενθυμίσεις υποβολής δήλωσης για τα τρία αμέσως προηγούμενα ημερολογιακά τρίμηνα και ο υποκείμενος στον φόρο δεν έχει υποβάλει δήλωση ΦΠΑ για καθένα από τα εν λόγω ημερολογιακά τρίμηνα εντός δέκα ημερών από την αποστολή της υπενθύμισης·
- ο όταν έχουν αποσταλεί στον υποκείμενο στον φόρο υπενθυμίσεις πληρωμής για τα τρία αμέσως προηγούμενα ημερολογιακά τρίμηνα και ο υποκείμενος στον φόρο δεν έχει καταβάλει το σύνολο του ποσού εντός δέκα ημερών από τη λήψη των εν λόγω υπενθυμίσεων, εκτός εάν το υπόλοιπο μη καταβληθέν ποσό δεν υπερβαίνει τα 100 ευρώ για κάθε ημερολογιακό τρίμηνο·
- ο όταν ο υποκείμενος στον φόρο δεν έχει κοινοποιήσει με ηλεκτρονικά μέσα τις καταχωρίσεις του στο κράτος μέλος εγγραφής ή στο κράτος μέλος κατανάλωσης εντός ενός μηνός μετά τη σχετική υπενθύμιση από το κράτος μέλος εγγραφής.

Παρότι οιοδήποτε κράτος μέλος μπορεί να ζητήσει την εξαίρεση του υποκείμενου στον φόρο από το κράτος μέλος εγγραφής, μόνο το κράτος μέλος εγγραφής μπορεί να λάβει την απόφαση σχετικά με την εξαίρεση ή μη του υποκείμενου στον φόρο. Ο υποκείμενος στον φόρο μπορεί να ασκήσει προσφυγή κατά της απόφασης εξαίρεσης σύμφωνα με τις εθνικές διαδικασίες που εφαρμόζονται στο κράτος μέλος εγγραφής.

Περίοδος απαγόρευσης

Ως περίοδος απαγόρευσης νοείται η περίοδος κατά την οποία ο υποκείμενος στον φόρο εξαιρείται από τη χρήση είτε ενός εκ των δύο είτε αμφοτέρων των καθεστώτων στη μικρή μονοαπευθυντική θυρίδα. Περίοδος απαγόρευσης ισχύει μόνο στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) ο υποκείμενος στον φόρο ενημερώνει το κράτος μέλος εγγραφής ότι δεν παρέχει πλέον τηλεπικοινωνιακές, ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές ή ηλεκτρονικά παρεχόμενες υπηρεσίες – τίθεται σε ισχύ περίοδος απαγόρευσης δύο ημερολογιακών τριμήνων από την ημερομηνία παύσης. Η απαγόρευση ισχύει μόνο για το καθεστώς στο οποίο υπαγόταν ο υποκείμενος στον φόρο·
- β) ο υποκείμενος στον φόρο αποχωρεί οικειοθελώς από το καθεστώς – τίθεται σε ισχύ περίοδος απαγόρευσης δύο ημερολογιακών τριμήνων από την ημερομηνία παύσης. Η απαγόρευση ισχύει μόνο για το καθεστώς στο οποίο υπαγόταν ο υποκείμενος στον φόρο·
- γ) ο υποκείμενος στον φόρο δεν συμμορφώνεται συστηματικά προς τους κανόνες που αφορούν το ειδικό καθεστώς – τίθεται σε ισχύ περίοδος απαγόρευσης οκτώ ημερολογιακών τριμήνων από την ημερομηνία παύσης. Η απαγόρευση αυτή ισχύει για αμφοτέρωτα τα καθεστάτα·
- δ) ο υποκείμενος στον φόρο εξαιρείται από το καθεστώς διότι δεν πληροί πλέον τις αναγκαίες προϋποθέσεις για τη χρήση του αντίστοιχου ειδικού καθεστώτος – δεν τίθεται σε ισχύ περίοδος απαγόρευσης·
- ε) θεωρείται ότι ο υποκείμενος στον φόρο έχει παύσει τις οικείες δραστηριότητες που υπάγονται σε ειδικό καθεστώς διότι δεν έχει παράσχει υπηρεσίες που καλύπτονται

από το συγκεκριμένο καθεστώς επί οκτώ διαδοχικά ημερολογιακά τρίμηνα – δεν τίθεται σε ισχύ περίοδος απαγόρευσης.

Ημερομηνία έναρξης ισχύος της εξαίρεσης

Όταν ο υποκείμενος στον φόρο αποχωρεί οικειοθελώς από το καθεστώς, η παύση τίθεται σε ισχύ από την πρώτη ημέρα του επόμενου ημερολογιακού τριμήνου.

Όταν ο υποκείμενος στον φόρο ενημερώνει το κράτος μέλος εγγραφής ότι δεν παρέχει πλέον τηλεπικοινωνιακές, ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές ή ηλεκτρονικά παρεχόμενες υπηρεσίες ή δεν συμμορφώνεται συστηματικά προς τους κανόνες που αφορούν το ειδικό καθεστώς, η εξαίρεση τίθεται σε ισχύ από την πρώτη ημέρα του ημερολογιακού τριμήνου που έπεται της ημέρας αποστολής της απόφασης εξαίρεσης στον υποκείμενο στον φόρο με ηλεκτρονικά μέσα. Ωστόσο, εάν η εξαίρεση οφείλεται σε αλλαγή της έδρας της οικονομικής δραστηριότητάς του ή της μόνιμης εγκατάστασης του υποκείμενου στον φόρο, η εξαίρεση ισχύει από την ημερομηνία αυτής της αλλαγής, υπό τον όρο ότι η κοινοποίηση σχετικά με την αλλαγή διαβιβάζεται από τον υποκείμενο στον φόρο σε αμφότερα τα κράτη μέλη το αργότερο τη δέκατη ημέρα του μήνα που έπεται της εν λόγω αλλαγής.

Μέρος 2 - Δηλώσεις ΦΠΑ μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας

Πλαίσιο

Υποκείμενος στον φόρο που χρησιμοποιεί οποιοδήποτε από τα δύο ειδικά καθεστώτα υποχρεούται να υποβάλλει, με ηλεκτρονικά μέσα, δήλωση ΦΠΑ μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας για κάθε ημερολογιακό τρίμηνο, είτε έχει πράγματι παράσχει τηλεοπτικές, ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές ή ηλεκτρονικά παρεχόμενες υπηρεσίες είτε όχι (εάν δεν έχουν παρασχεθεί υπηρεσίες στην ΕΕ κατά το συγκεκριμένο τρίμηνο, υποβάλλεται «μηδενική δήλωση»). Η δήλωση ΦΠΑ μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας (και η επακόλουθη καταβολή του φόρου) πρέπει να υποβάλλεται εντός είκοσι ημερών από τη λήξη της περιόδου που καλύπτεται από τη δήλωση.

Η δήλωση ΦΠΑ μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας περιλαμβάνει τα στοιχεία των υπηρεσιών που παρασχέθηκαν στους πελάτες σε κάθε κράτος μέλος κατανάλωσης από τον υποκείμενο στον φόρο που κάνει χρήση του καθεστώτος και, για το ενωσιακό καθεστώς, των υπηρεσιών που παρασχέθηκαν από κάθε σταθερή εγκατάσταση.

Το κράτος μέλος εγγραφής κατανέμει τα στοιχεία της δήλωσης ΦΠΑ μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας ανά κράτος μέλος κατανάλωσης και διαβιβάζει τα στοιχεία στα διάφορα κράτη μέλη κατανάλωσης και εγκατάστασης.

Το κράτος μέλος εγγραφής χορηγεί έναν μοναδικό αριθμό αναφοράς σε κάθε δήλωση ΦΠΑ μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας και κοινοποιεί τον αριθμό αυτό στον υποκείμενο στον φόρο. Ο εν λόγω αριθμός είναι σημαντικός, διότι ο υποκείμενος στον φόρο πρέπει να τον αναφέρει κατά την καταβολή της αντίστοιχης πληρωμής.

Διευκρινίσεις

- 1) Τι είδους παρεχόμενες υπηρεσίες περιλαμβάνονται στη δήλωση ΦΠΑ μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας;

Οι πληροφορίες που πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στη δήλωση ΦΠΑ μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας αφορούν τις υπηρεσίες που υπάγονται στο καθεστώς της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας, δηλαδή την παροχή τηλεπικοινωνιακών, ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών και ηλεκτρονικά παρεχόμενων υπηρεσιών σε μη υποκείμενα στον φόρο πρόσωπα. Στην περίπτωση του μη ενωσιακού καθεστώτος, πρόκειται για όλες τις αντίστοιχες υπηρεσίες που παρέχονται στην ΕΕ δυνάμει του καθεστώτος (συμπεριλαμβανομένων των παρεχόμενων υπηρεσιών στο κράτος μέλος εγγραφής).

Στην περίπτωση του ενωσιακού καθεστώτος, πρόκειται για όλες τις αντίστοιχες υπηρεσίες που παρέχονται είτε από την έδρα της οικονομικής δραστηριότητας του υποκείμενου στον φόρο είτε από οποιαδήποτε μόνιμη εγκατάσταση την οποία διαθέτει σε κράτος μέλος κατανάλωσης.

Είναι σημαντικό να επισημανθεί πως, όταν ο υποκείμενος στον φόρο διαθέτει εγκατάσταση σε κράτος μέλος, όλες οι τηλεπικοινωνιακές, ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές ή ηλεκτρονικά παρεχόμενες υπηρεσίες που παρέχονται από τον υποκείμενο στον φόρο σε ιδιώτες πελάτες στο εν λόγω κράτος μέλος περιλαμβάνονται στις εγχώριες δηλώσεις ΦΠΑ της αντίστοιχης εγκατάστασης που υποβάλλονται στο οικείο κράτος μέλος και όχι σε εκείνες που υποβάλλονται μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας. Αυτό ισχύει για υπηρεσίες που παρέχονται από εγκαταστάσεις των υποκείμενων στον φόρο εκτός του κράτους μέλους, καθώς και για υπηρεσίες που παρέχονται από την εγκατάσταση στο συγκεκριμένο κράτος μέλος. Δεν ισχύει σε κράτη μέλη στα οποία ο υποκείμενος στον φόρο είναι εγγεγραμμένος σε μητρώο ΦΠΑ, αλλά δεν διαθέτει καμία σταθερή εγκατάσταση.

Παρατίθεται σχετικά το ακόλουθο παράδειγμα:

- Ο υποκείμενος στον φόρο Α έχει την εταιρική έδρα του στο Ηνωμένο Βασίλειο και μόνιμες εγκαταστάσεις στη Γαλλία και στο Βέλγιο.
- Η εταιρική έδρα παρέχει τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες σε ιδιώτες στη Γαλλία και τη Γερμανία.
- Η μόνιμη εγκατάσταση στο Βέλγιο παρέχει τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες σε ιδιώτες στη Γαλλία και τη Γερμανία.
- Ο υποκείμενος στον φόρο Α δηλώνει τις υπηρεσίες που παρέχει στη Γερμανία μέσω της δήλωσης που υποβάλλει στη μικρή μονοαπευθυντική θυρίδα στο Ηνωμένο Βασίλειο, αλλά υποχρεούται να δηλώσει τις υπηρεσίες που παρέχει στη Γαλλία μέσω της δήλωσης ΦΠΑ που υποβάλλεται στη Γαλλία από τη γαλλική μόνιμη εγκατάσταση.

2) Πότε πρέπει να υποβάλλεται δήλωση ΦΠΑ μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας;

Ο υποκείμενος στον φόρο υποχρεούται να υποβάλλει ηλεκτρονικά τη δήλωση ΦΠΑ μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας στο κράτος μέλος εγγραφής εντός είκοσι ημερών από τη λήξη της φορολογικής περιόδου.

Ως φορολογική περίοδος νοείται ένα ημερολογιακό τρίμηνο και, συνεπώς, η πρώτη περίοδος ορίζεται από την 1η Ιανουαρίου έως την 31η Μαρτίου, η δεύτερη περίοδος από την 1η Απριλίου έως την 30ή Ιουνίου, η τρίτη από την 1η Ιουλίου έως την 30ή Σεπτεμβρίου και η τέταρτη από την 1η Οκτωβρίου έως την 31η Δεκεμβρίου.

Ως εκ τούτου, ως ημερομηνίες υποβολής για καθεμία από τις περιόδους αυτές ορίζονται αντιστοίχως η 20ή Απριλίου, η 20ή Ιουλίου, η 20ή Οκτωβρίου και η 20ή Ιανουαρίου.

Η προθεσμία υποβολής της δήλωσης δεν τροποποιείται εάν η ημερομηνία συμπίπτει με σαββατοκύριακο ή ημέρα επίσημης αργίας.

Ο υποκείμενος στον φόρο δεν μπορεί να υποβάλει τη δήλωση ΦΠΑ μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας πριν από τη λήξη της φορολογικής περιόδου.

- 3) Τι θα συμβεί εάν δεν υποβληθεί εγκαίρως η δήλωση ΦΠΑ μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας;

Εάν ο υποκείμενος στον φόρο δεν υποβάλει δήλωση εντός τριάντα ημερών από τη λήξη της φορολογικής περιόδου, το κράτος μέλος εγγραφής υπενθυμίζει με ηλεκτρονικά μέσα στον υποκείμενο στον φόρο την υποχρέωσή του να υποβάλει δήλωση και να καταβάλει την αντίστοιχη πληρωμή.

Τυχόν περαιτέρω υπενθυμίσεις εκδίδονται από το/τα κράτη μέλη κατανάλωσης. Με την επιφύλαξη των επεξηγήσεων που παρέχονται στο σημείο 17, η δήλωση υποβάλλεται πάντα με ηλεκτρονικό τρόπο στο κράτος μέλος εγγραφής. Η επιβολή τυχόν κυρώσεων και επιβαρύνσεων που αφορούν την εκπρόθεσμη υποβολή των δηλώσεων εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του κράτους μέλους κατανάλωσης σύμφωνα με τους κανόνες και τις διαδικασίες που ισχύουν σε αυτό.

Θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι, σε περίπτωση που ο υποκείμενος στον φόρο έχει λάβει υπενθύμιση για τρία διαδοχικά τρίμηνα και δεν υποβάλει τη δήλωση εντός δέκα ημερών από την έκδοση καθεμίας εκ των υπενθυμίσεων αυτών, θεωρείται ότι συστηματικά δεν συμμορφώνεται προς τους κανόνες του καθεστώτος και, ως εκ τούτου, θα εξαιρεθεί από το καθεστώς.

- 4) Τι είδους στοιχεία περιλαμβάνονται ειδικότερα στη δήλωση ΦΠΑ μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας;

Τα λεπτομερή στοιχεία καθορίζονται στο παράρτημα III του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 815/2012 της Επιτροπής (το οποίο περιλαμβάνεται στο παράρτημα 3 του παρόντος εγγράφου). Ουσιαστικά, για κάθε κράτος μέλος κατανάλωσης, ο υποκείμενος στον φόρο υποχρεούται να συμπεριλαμβάνει το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών με κανονικό και μειωμένο συντελεστή⁴, καθώς και τον ΦΠΑ με κανονικό και μειωμένο συντελεστή (οι συντελεστές ΦΠΑ για κάθε κράτος μέλος δημοσιεύονται από την Επιτροπή).

- Το μέρος 1 της δήλωσης ΦΠΑ μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας περιέχει γενικές πληροφορίες. Ο μοναδικός αριθμός αναφοράς είναι ένας αριθμός ο οποίος χορηγείται από το κράτος μέλος εγγραφής για τη συγκεκριμένη δήλωση ΦΠΑ.
- Το μέρος 2 της δήλωσης ΦΠΑ μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας περιέχει στοιχεία τα οποία αφορούν ειδικά κάθε κράτος μέλος κατανάλωσης ξεχωριστά.
 - ο Το μέρος 2α αφορά στοιχεία σχετικά με το κράτος μέλος εγγραφής. Στην περίπτωση του ενωσιακού καθεστώτος, πρόκειται για τις υπηρεσίες που παρέχονται από την εγκατάσταση στο κράτος μέλος εγγραφής προς το κράτος μέλος κατανάλωσης. Στην περίπτωση του μη

⁴ Σε ορισμένες περιπτώσεις, είναι πιθανό να απαιτείται η αναγραφή δύο συντελεστών ΦΠΑ στη δήλωση ΦΠΑ. Αυτό μπορεί να ισχύει, π.χ., σε περίπτωση που κάποιο κράτος μέλος έχει τροποποιήσει τον αντίστοιχο συντελεστή ΦΠΑ εν μέσω της φορολογικής περιόδου.

ενωσιακού καθεστώτος, πρόκειται για το σύνολο των υπηρεσιών που παρέχονται στο κράτος μέλος κατανάλωσης.

- ο Το μέρος 2β αφορά μόνο το ενωσιακό καθεστώς και περιλαμβάνει τις υπηρεσίες που παρέχονται στο ίδιο κράτος μέλος κατανάλωσης από υποκείμενους στον φόρο που δεν είναι εγκατεστημένοι στο κράτος μέλος εγγραφής (δηλαδή από σταθερές εγκαταστάσεις σε άλλα κράτη μέλη).
- ο Το μέρος 2γ είναι το γενικό σύνολο όλων των υπηρεσιών που παρέχονται από το σύνολο των εγκαταστάσεων στο κράτος μέλος κατανάλωσης και, ομοίως, αφορά μόνο το ενωσιακό καθεστώς.

Για παράδειγμα, εάν υποκείμενος στον φόρο παρέχει υπηρεσίες σε τρία κράτη μέλη κατανάλωσης, υποχρεούται να συμπληρώνει το μέρος 2 της δήλωσης ΦΠΑ μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας τρεις φορές, μία για κάθε κράτος μέλος κατανάλωσης.

- 5) Ποια στοιχεία δεν περιλαμβάνονται στη δήλωση μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας;

Εάν υποκείμενος στον φόρο δεν έχει παράσχει υπηρεσίες στο πλαίσιο της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας σε συγκεκριμένο κράτος μέλος κατανάλωσης κατά τη φορολογική περίοδο, δεν υποχρεούται να συμπεριλάβει το εν λόγω κράτος μέλος κατανάλωσης στη δήλωση ΦΠΑ μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας, ανεξαρτήτως εάν είχε παράσχει υπηρεσίες κατά το παρελθόν στο συγκεκριμένο κράτος μέλος κατανάλωσης.

Για παράδειγμα, υποκείμενος στον φόρο που είναι εγκατεστημένος στη Γερμανία παρέχει υπηρεσίες κατά το πρώτο τρίμηνο στην Ιταλία και στο Ηνωμένο Βασίλειο και συμπληρώνει το μέρος 2 της δήλωσης ΦΠΑ δύο φορές, τη μία φορά για την παροχή υπηρεσιών στην Ιταλία και τη δεύτερη φορά για την παροχή υπηρεσιών στο Ηνωμένο Βασίλειο. Το επόμενο τρίμηνο, ο ίδιος υποκείμενος στον φόρο παρέχει υπηρεσίες μόνο στην Ιταλία. Στην περίπτωση αυτή, ο υποκείμενος στον φόρο υποχρεούται να συμπληρώσει το μέρος 2 της δήλωσης ΦΠΑ μόνο μία φορά, για την παροχή υπηρεσιών στην Ιταλία. Δεν υποχρεούται να συμπληρώσει το μέρος 2 της δήλωσης ΦΠΑ δηλώνοντας «μηδενική» παροχή υπηρεσιών στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Επιπλέον, παρεχόμενες υπηρεσίες που απαλλάσσονται σε κράτος μέλος κατανάλωσης, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται ενδεχομένως ορισμένες υπηρεσίες ηλεκτρονικών τυχερών παιχνιδιών ή ηλεκτρονικής εκπαίδευσης, δεν πρέπει να περιλαμβάνονται στη δήλωση μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας.

- 6) Τι είναι ο μοναδικός αριθμός αναφοράς;

Αφού ο υποκείμενος στον φόρο υποβάλει την οικεία δήλωση μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας, του κοινοποιείται ο μοναδικός αριθμός αναφοράς της δήλωσης. Πρόκειται για τον αριθμό στον οποίο ο υποκείμενος στον φόρο υποχρεούται να παραπέμπει κατά την καταβολή της αντίστοιχης πληρωμής. Ο αριθμός αυτός απαρτίζεται από τον κωδικό της χώρας του κράτους μέλους εγγραφής, από τον

ατομικό αριθμό μητρώου ΦΠΑ του υποκείμενου στον φόρο και από τη φορολογική περίοδο.

- 7) Μπορεί υποκείμενος στον φόρο να αντισταθμίσει στην οικεία δήλωση ΦΠΑ μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας τον ΦΠΑ στον οποίο υπόκεινται οι επιχειρηματικές του δαπάνες στο κράτος μέλος κατανάλωσης;

Όχι. Δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να αντισταθμιστεί ο ΦΠΑ στον οποίο υπόκεινται οι επιχειρηματικές δαπάνες στο κράτος μέλος κατανάλωσης από τις παρεχόμενες υπηρεσίες που δηλώνονται στη δήλωση ΦΠΑ μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας. Η επιστροφή των δαπανών αυτών πρέπει να αξιώνεται είτε μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος επιστροφής ΦΠΑ (δυνάμει της οδηγίας 2008/9/EK του Συμβουλίου) για το ενωσιακό καθεστώς είτε δυνάμει της δεκάτης τρίτης οδηγίας για τον ΦΠΑ (οδηγία 86/560/ΕΟΚ του Συμβουλίου) για το μη ενωσιακό καθεστώς είτε μέσω της εγχώριας δήλωσης ΦΠΑ που υποβάλλεται στο οικείο κράτος μέλος εάν ο υποκείμενος στον φόρο είναι εγγεγραμμένος (αλλά δεν είναι εγκατεστημένος) στο κράτος μέλος κατανάλωσης.

- 8) Τι συμβαίνει σε περίπτωση που δεν πραγματοποιείται παροχή υπηρεσιών σε κανένα κράτος μέλος κατανάλωσης κατά τη διάρκεια συγκεκριμένου τριμήνου;

Σε περίπτωση που υποκείμενος στον φόρο δεν πραγματοποιεί παροχή υπηρεσιών στο πλαίσιο της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας σε κανένα κράτος της ΕΕ κατά τη διάρκεια ενός τριμήνου, υποχρεούται να υποβάλει «μηδενική δήλωση».

Στην πράξη, η «μηδενική δήλωση» νοείται ως εξής: για το ενωσιακό καθεστώς, ο υποκείμενος στον φόρο υποχρεούται να συμπληρώσει στη δήλωση ΦΠΑ μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας (βλέπε παράρτημα 3) τις θέσεις 1 (ατομικός αριθμός μητρώου ΦΠΑ), 2 (περίοδος ΦΠΑ) και 21 (συνολικό καταβλητέο ποσό ΦΠΑ από όλες τις εγκαταστάσεις = μηδέν), ενώ για το μη ενωσιακό καθεστώς, υποχρεούται να συμπληρώσει τις θέσεις 1, 2 και 11 (συνολικό καταβλητέο ποσό ΦΠΑ = μηδέν).

- 9) Μπορεί υποκείμενος στον φόρο να υποβάλει διορθωτική δήλωση;

Τυχόν αναπροσαρμογές πρέπει να πραγματοποιούνται μέσω διόρθωσης της αρχικής δήλωσης και όχι μέσω τροποποιήσεων σε επόμενες δηλώσεις.

Το κράτος μέλος εγγραφής θα επιτρέπει στους υποκείμενους στον φόρο να υποβάλλουν με ηλεκτρονικά μέσα διορθωτικές δηλώσεις μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας εντός τριών ετών από την ημερομηνία κατά την οποία προβλέπεται η υποβολή της αρχικής δήλωσης⁵. Το κράτος μέλος εγγραφής θα διαβιβάζει κατόπιν την αντίστοιχη τροποποιητική δήλωση στο/στα κράτη μέλη κατανάλωσης. Τυχόν επιπρόσθετες οφειλόμενες πληρωμές στο/στα κράτη μέλη κατανάλωσης καταβάλλονται από τον υποκείμενο στον φόρο στο κράτος μέλος εγγραφής, το οποίο μεριμνά για την κατανομή τους. Εάν η τροποποίηση συνεπάγεται επιστροφή φόρου από το/τα κράτη μέλη κατανάλωσης, το ποσό της επιστροφής

⁵ Αυτό ισχύει ακόμα και στην περίπτωση που ο υποκείμενος στον φόρο έχει σταματήσει εν τω μεταξύ να κάνει χρήση του καθεστώτος.

καταβάλλεται απευθείας στον υποκείμενο στον φόρο από το/τα αντίστοιχα κράτη μέλη.

Ωστόσο, το κράτος μέλος κατανάλωσης μπορεί να κάνει δεκτές διορθώσεις μετά τη λήξη της ανωτέρω τριετούς προθεσμίας, σύμφωνα με τους οικείους εθνικούς κανόνες, οπότε, στην περίπτωση αυτή, ο υποκείμενος στον φόρο θα υποχρεούται να επικοινωνεί απευθείας με το κράτος κατανάλωσης. Οι εν λόγω διορθώσεις δεν υπάγονται στο καθεστώς της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας.

10) Τι συμβαίνει στην περίπτωση είσπραξης πιστωτικού σημειώματος σε μεταγενέστερο τρίμηνο;

Η είσπραξη πιστωτικού σημειώματος πρέπει να αποτελεί αντικείμενο αναπροσαρμογής της δήλωσης ΦΠΑ μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας για την περίοδο κατά την οποία δηλώνεται η παροχή υπηρεσιών.

11) Μπορεί υποκείμενος στον φόρο να υποβάλει αρνητική δήλωση;

Όχι. Σε περίπτωση είσπραξης πιστωτικού σημειώματος ή σε περίπτωση μερικής ή ολικής μη καταβολής (λαμβανομένων υπόψη των ισχυόντων κανόνων φορολογικής ελάφρυνσης για επισφαλείς απαιτήσεις στο κράτος μέλος κατανάλωσης), πρέπει να γίνει αναπροσαρμογή στη δήλωση ΦΠΑ μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας στην οποία δηλώθηκε η αρχική παροχή υπηρεσιών.

12) Ποιος έχει πρόσβαση στα στοιχεία της δήλωσης ΦΠΑ μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας;

Το κράτος μέλος εγγραφής αποθηκεύει τα στοιχεία της δήλωσης ΦΠΑ μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας στην οικεία βάση δεδομένων, η οποία είναι προσβάσιμη από τις αρμόδιες αρχές οιασδήποτε κράτους μέλους.

13) Σε τι νόμισμα εκφράζεται η δήλωση ΦΠΑ μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας;

Η δήλωση μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας πρέπει να εκφράζεται σε ευρώ, παρότι τα κράτη μέλη εγγραφής τα οποία δεν έχουν υιοθετήσει το ευρώ μπορούν να ζητήσουν η δήλωση μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας να εκφράζεται στο εθνικό τους νόμισμα. Ωστόσο, κατά τη διαβίβαση των στοιχείων της δήλωσης στα άλλα κράτη μέλη, το ποσό μετατρέπεται σε ευρώ βάσει της συναλλαγματικής ισοτιμίας που δημοσιεύεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα την τελευταία ημέρα της φορολογικής περιόδου.

14) Είναι δυνατή η αποθήκευση της δήλωσης ΦΠΑ μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας πριν από την οριστική της συμπλήρωση;

Ναι. Στις δικτυακές πύλες των κρατών μελών παρέχεται στον υποκείμενο στον φόρο η δυνατότητα αποθήκευσης της δήλωσης ΦΠΑ μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας και η συμπλήρωσή της σε μεταγενέστερη ημερομηνία.

15) Επιτρέπεται η διαβίβαση ηλεκτρονικού αρχείου;

Ναι, στις δικτυακές πύλες των κρατών μελών παρέχεται η δυνατότητα αναφόρτωσης των δεδομένων της δήλωσης ΦΠΑ μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας μέσω διαβίβασης ηλεκτρονικού αρχείου.

16) Είναι δυνατή η υποβολή δηλώσεων ΦΠΑ μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας από αντιπροσώπους;

Οι αντιπρόσωποι θα έχουν τη δυνατότητα να υποβάλλουν εξ ονόματος των πελατών τους δηλώσεις ΦΠΑ μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας σύμφωνα με τους κανόνες και τις διαδικασίες του κράτους μέλους εγγραφής.

17) Τι συμβαίνει σε περίπτωση μη υποβολής δήλωσης ΦΠΑ μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας;

Σε περίπτωση που δεν υποβληθεί δήλωση ΦΠΑ μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας, παρά τις υπενθυμίσεις των κρατών μελών, ο υποκείμενος στον φόρο εξακολουθεί να έχει τη δυνατότητα να υποβάλει τη δήλωση στο κράτος μέλος εγγραφής εντός προθεσμίας τριών ετών από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της δήλωσης. Εάν ο υποκείμενος στον φόρο υποβάλει τη δήλωση μετά την εν λόγω ημερομηνία, η δήλωση υποβάλλεται απευθείας στο(-α) αντίστοιχο(-α) κράτος(-η) μέλος(-η) κατανάλωσης.

Μέρος 3: Πληρωμές

Πλαίσιο

Ο υποκείμενος στον φόρο καταβάλλει τον οφειλόμενο ΦΠΑ στο κράτος μέλος εγγραφής. Καταβάλλει ένα ποσό για το σύνολο της δήλωσης (δηλαδή για κάθε κράτος μέλος κατανάλωσης). Το κράτος μέλος εγγραφής κατανέμει εν συνεχεία τα χρήματα στα διάφορα κράτη μέλη κατανάλωσης. Δυνάμει του ενωσιακού καθεστώτος, το κράτος μέλος εγγραφής παρακρατεί ποσοστό του εν λόγω χρηματικού ποσού έως την 31η Δεκεμβρίου 2018 (περίοδος παρακράτησης).

Διευκρινίσεις

- 1) Με ποιον τρόπο καταβάλλει ο υποκείμενος στον φόρο τις πληρωμές στο οικείο κράτος μέλος εγγραφής;

Το κράτος μέλος εγγραφής διευκρινίζει τον τρόπο καταβολής των πληρωμών από τον υποκείμενο στον φόρο. Στις πληρωμές αυτές πρέπει να συμπεριλαμβάνεται παραπομπή στη δήλωση ΦΠΑ μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας (δηλαδή στον μοναδικό αριθμό αναφοράς που χορηγείται από το κράτος μέλος εγγραφής).

- 2) Πότε υποχρεούται να πληρώσει ο υποκείμενος στον φόρο τις εκκρεμείς οφειλές ΦΠΑ;

Η πληρωμή πρέπει να καταβάλλεται κατά την υποβολή της δήλωσης ΦΠΑ μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας, με παραπομπή στον μοναδικό αριθμό αναφοράς της συγκεκριμένης δήλωσης. Ωστόσο, εάν η πληρωμή δεν καταβληθεί κατά την υποβολή της δήλωσης, πρέπει να πραγματοποιηθεί το αργότερο έως και την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της δήλωσης. Για παράδειγμα, εάν υποκείμενος στον φόρο υποβάλλει τη δήλωση ΦΠΑ μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας τη δέκατη ημέρα του μήνα που έπεται της λήξης της αντίστοιχης φορολογικής περιόδου, οφείλει να καταβάλει την πληρωμή έως και την εικοστή ημέρα του μήνα αυτού.

Είναι σκόπιμο να γνωρίζει ο υποκείμενος στον φόρο ότι η πληρωμή θεωρείται καταβληθείσα κατά την ημερομηνία εμφάνισής της στον τραπεζικό λογαριασμό του κράτους μέλους εγγραφής. Επιπλέον, το κράτος μέλος αναγνώρισης δεν μπορεί να παράσχει χρονοδιαγράμματα αποπληρωμής ούτε παραπλήσιους μηχανισμούς καθυστερημένων πληρωμών, για πληρωμές που καταβάλλονται στο πλαίσιο της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας.

- 3) Τι συμβαίνει σε περίπτωση μη καταβολής της πληρωμής;

Σε περίπτωση που ο υποκείμενος στον φόρο είτε αδυνατεί να καταβάλει την πληρωμή είτε δεν καταβάλλει ολόκληρο το ποσό, το κράτος μέλος εγγραφής αποστέλλει υπενθύμιση με ηλεκτρονικά μέσα τη δέκατη ημέρα που έπεται της καταληκτικής ημερομηνίας πληρωμής.

Να ληφθεί υπόψη ότι, σε περίπτωση που ο υποκείμενος στον φόρο έχει λάβει από το κράτος μέλος εγγραφής υπενθύμιση για τρία διαδοχικά τρίμηνα και δεν καταβάλλει ολόκληρο το ποσό του οφειλόμενου ΦΠΑ εντός δέκα ημερών από την έκδοση των υπενθυμίσεων αυτών, θεωρείται ότι συστηματικά δεν συμμορφώνεται προς τους κανόνες των καθεστώτων και, ως εκ τούτου, θα εξαιρεθεί από το καθεστώς, εκτός εάν τα μη καταβληθέντα ποσά δεν υπερβαίνουν τα 100 ευρώ για κάθε τρίμηνο.

- 4) Τι συμβαίνει σε περίπτωση που ο υποκείμενος στον φόρο εξακολουθεί να μην καταβάλλει τον ΦΠΑ;

Για τις επακόλουθες υπενθυμίσεις και ενέργειες με σκοπό την είσπραξη του ΦΠΑ αρμόδιο είναι το οικείο κράτος μέλος κατανάλωσης. Σε περίπτωση αποστολής υπενθύμισης από το κράτος μέλος κατανάλωσης, ο υποκείμενος στον φόρο δεν μπορεί πλέον να καταβάλει τις εκκρεμείς οφειλές ΦΠΑ στο κράτος μέλος εγγραφής και υποχρεούται να πραγματοποιήσει τις πληρωμές απευθείας στο κράτος μέλος κατανάλωσης. Εάν, παρά ταύτα, ο υποκείμενος στον φόρο καταβάλει το χρηματικό ποσό στο κράτος μέλος εγγραφής, το εν λόγω ποσό δεν μεταβιβάζεται από το κράτος μέλος εγγραφής στο κράτος μέλος κατανάλωσης, αλλά επιστρέφεται στον υποκείμενο στον φόρο.

Η επιβολή τυχόν κυρώσεων και επιβαρύνσεων που αφορούν την εκπρόθεσμη καταβολή των πληρωμών δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του συστήματος της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας και αποτελούν αρμοδιότητα του κράτους μέλους κατανάλωσης σύμφωνα με τους οικείους κανόνες και τις οικείες διαδικασίες.

- 5) Τι συμβαίνει σε περίπτωση επιπλέον καταβληθέντος ποσού ΦΠΑ;

Για τα επιπλέον καταβληθέντα ποσά ΦΠΑ, διακρίνονται οι ακόλουθες δύο περιπτώσεις:

- Όταν το κράτος μέλος εγγραφής λαμβάνει μία πληρωμή, η πληρωμή αυτή αντιπαραβάλλεται με τη δήλωση ΦΠΑ. Εάν το συγκεκριμένο κράτος μέλος διαπιστώσει ότι το ποσό που κατέβαλε ο υποκείμενος στον φόρο υπερβαίνει το ποσό που αναγράφεται στη δήλωση ΦΠΑ, το κράτος μέλος εγγραφής επιστρέφει το επιπλέον καταβληθέν ποσό στον υποκείμενο στον φόρο σύμφωνα με τις οικείες νομοθετικές διατάξεις και διαδικασίες.
- Εάν ο υποκείμενος στον φόρο αντιληφθεί την ύπαρξη σφάλματος στη δήλωση ΦΠΑ και προβεί σε διόρθωση η οποία συνεπάγεται αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό, στην περίπτωση αυτή, και εφόσον η εν λόγω διόρθωση έχει πραγματοποιηθεί πριν το κράτος μέλος εγγραφής προβεί στην κατανομή των χρηματικών ποσών στο/στα κράτη μέλη κατανάλωσης, το κράτος μέλος εγγραφής επιστρέφει το αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό. Εάν η διόρθωση πραγματοποιηθεί μετά την κατανομή των χρηματικών ποσών στα κράτη μέλη κατανάλωσης, στην περίπτωση αυτή, το κράτος μέλος κατανάλωσης επιστρέφει το αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό απευθείας στον υποκείμενο στον φόρο σύμφωνα με τις οικείες εθνικές νομοθετικές διατάξεις και διαδικασίες (υπό την προϋπόθεση ότι το κράτος μέλος συμφωνεί με τη διόρθωση). Έως την 31η Δεκεμβρίου 2018, το κράτος μέλος εγγραφής επιστρέφει επίσης το παρακρατηθέν αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό

απευθείας στον υποκείμενο στον φόρο σύμφωνα με τις οικείες εθνικές νομοθετικές διατάξεις και διαδικασίες, αφού το κράτος μέλος κατανάλωσης εγκρίνει⁶ την τροποποίηση.

Παρότι η λήψη σχετικής απόφασης εναπόκειται στις εθνικές διοικητικές αρχές, η Επιτροπή συνιστά την επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών στον υποκείμενο στον φόρο εντός τριάντα ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία οι φορολογικές διοικητικές αρχές εγκρίνουν τη διόρθωση. Η επιστροφή μπορεί επίσης να αντισταθμίζει άλλες υποχρεώσεις έναντι του οικείου κράτους μέλους κατανάλωσης, υπό την προϋπόθεση ότι προβλέπεται σχετική διάταξη από την εθνική νομοθεσία.

- 6) Τι συμβαίνει σε περίπτωση που ο υποκείμενος στον φόρο υποβάλει διορθωτική δήλωση ΦΠΑ μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας κατά τρόπο ώστε να φαίνεται ότι έχει καταβληθεί επιπλέον ποσό σε ένα κράτος μέλος και μικρότερο ποσό σε κάποιο άλλο κράτος μέλος;

Εφόσον εγκριθεί η διόρθωση, το κράτος μέλος που έχει λάβει το επιπλέον ποσό υποχρεούται να επιστρέψει το χρηματικό ποσό απευθείας στον υποκείμενο στον φόρο, βάσει των στοιχείων που αναγράφονται στη διορθωτική δήλωση ΦΠΑ μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας. Ο υποκείμενος στον φόρο υποχρεούται να καταβάλει τον οφειλόμενο ΦΠΑ στο κράτος μέλος που έλαβε το μικρότερο ποσό μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας όταν πραγματοποιηθεί η διόρθωση. Σε περίπτωση που κράτος μέλος εγγραφής λάβει χρηματικό ποσό σε σχέση με δήλωση ΦΠΑ στην οποία διαπιστώνεται σφάλμα σε μεταγενέστερο χρόνο (π.χ. λόγω διορθωτικής δήλωσης που υποβλήθηκε από τον υποκείμενο στον φόρο) και το εν λόγω κράτος μέλος δεν έχει καταλείψει ακόμα τα αντίστοιχα ποσά στο/στα κράτη μέλη κατανάλωσης, το κράτος μέλος εγγραφής επιστρέφει το επιπλέον καταβληθέν ποσό απευθείας στον ενδιαφερόμενο υποκείμενο στον φόρο.

- 7) Αντιστοίχιση της καταβληθείσας πληρωμής στη δήλωση ΦΠΑ μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας με τη χρήση του μοναδικού αριθμού αναφοράς

Κάθε δήλωση ΦΠΑ μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας διαθέτει μοναδικό αριθμό αναφοράς και, ως εκ τούτου, είναι απολύτως αναγκαία η παραπομπή στον εν λόγω αριθμό κατά την καταβολή της πληρωμής. Σε περίπτωση που ο υποκείμενος στον φόρο καταβάλλει πληρωμή χωρίς παραπομπή στον αριθμό αυτό ή ο αριθμός αναφοράς δεν αντιστοιχεί σε εκκρεμούσα οφειλή βάσει δήλωσης ΦΠΑ μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας, το κράτος μέλος εγγραφής δύναται αρχικά να προβεί σε ορισμένες ενέργειες για την αποσαφήνιση του ζητήματος. Σε αντίθετη περίπτωση, ή εάν δεν διευθετηθεί το ζήτημα, το ποσό της πληρωμής επιστρέφεται στον υποκείμενο στον φόρο, ο οποίος και θα θεωρηθεί ότι κατέβαλε εκπρόθεσμα πληρωμή εάν δεν τηρηθούν οι προθεσμίες εκ νέου καταβολής της πληρωμής.

- 8) Τι συμβαίνει κατά την περίοδο παρακράτησης;

⁶ Το κράτος μέλος κατανάλωσης ενημερώνει το κράτος μέλος εγγραφής σχετικά με την επιστροφή που πραγματοποιήθηκε.

Για τις περιόδους υποβολής δηλώσεων ΦΠΑ μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας από την 1η Ιανουαρίου 2015 έως την 31η Δεκεμβρίου 2016, το κράτος μέλος εγγραφής παρακρατεί το 30% των πληρωμών ΦΠΑ που πρέπει να διαβιβασθούν στα κράτη μέλη κατανάλωσης δυνάμει του ενωσιακού καθεστώτος. Για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2017 έως την 31η Δεκεμβρίου 2018, το ποσοστό αυτό ανέρχεται στο 15%, ενώ από 1ης Ιανουαρίου 2019 μειώνεται στο 0%.

Πρόκειται για το τέλος παρακράτησης επί των πληρωμών αποκλειστικά μεταξύ των κρατών μελών· δεν επηρεάζει το ποσό του καταβλητέου ΦΠΑ από τον υποκείμενο στον φόρο. Παρότι ο υποκείμενος στον φόρο πρέπει να γνωρίζει ότι, σε περίπτωση που του οφείλεται επιστροφή ποσού λόγω διορθωτικής δήλωσης, μπορεί να λάβει τόσο από το/τα κράτη μέλη κατανάλωσης όσο και από το κράτος μέλος εγγραφής επιστροφές κατά την περίοδο παρακράτησης.

Μέρος 4: Διάφορα

Καταχωρίσεις

- 1) Τι είδους καταχωρίσεις πρέπει να τηρεί στα λογιστικά του βιβλία ο υποκείμενος στον φόρο;

Οι καταχωρίσεις που πρέπει να τηρεί στα λογιστικά βιβλία του ο υποκείμενος στον φόρο καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 967/2012 του Συμβουλίου (άρθρο 63γ). Στις καταχωρίσεις αυτές περιλαμβάνονται γενικές πληροφορίες, όπως το κράτος μέλος κατανάλωσης στο οποίο παρέχεται η υπηρεσία, το είδος της παρεχόμενης υπηρεσίας, η ημερομηνία παροχής της υπηρεσίας και το πληρωτέο ποσό ΦΠΑ, αλλά και περισσότερο εξειδικευμένες πληροφορίες, όπως στοιχεία τυχόν προκαταβολών που εισπράχθηκαν και πληροφορίες που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό του τόπου εγκατάστασης, της μόνιμης διεύθυνσης ή της συνήθους διαμονής του πελάτη.

- 2) Επί πόσο χρονικό διάστημα πρέπει να διατηρούνται;

Οι ανωτέρω καταχωρίσεις πρέπει να διατηρούνται για διάστημα δέκα ετών από τη λήξη του έτους κατά το οποίο πραγματοποιήθηκε η πράξη, ανεξαρτήτως εάν ο υποκείμενος στον φόρο έχει σταματήσει να κάνει χρήση του καθεστώτος.

- 3) Με ποιον τρόπο θέτει ο υποκείμενος στον φόρο τις καταχωρίσεις αυτές στη διάθεση της φορολογικής αρχής;

Οι ανωτέρω καταχωρίσεις πρέπει να διατίθενται αμελλητί, έπειτα από αίτηση, με ηλεκτρονικά μέσα, στο κράτος μέλος εγγραφής ή σε οιοδήποτε κράτος μέλος κατανάλωσης. Το οικείο κράτος μέλος θα παρέχει πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο θα διασφαλίζεται στην πράξη η διάθεση των εν λόγω καταχωρίσεων κατόπιν σχετικής αίτησης.

Να ληφθεί υπόψη ότι, η μη διάθεση των καταχωρίσεων αυτών εντός ενός μηνός από την ημερομηνία παραλαβής υπενθύμισης από το κράτος μέλος εγγραφής θα θεωρείται συστηματική μη συμμόρφωση προς τους κανόνες που αφορούν τα καθεστώτς, με συνέπεια την εξαίρεση από το καθεστώς.

Τιμολόγηση

Όσον αφορά τα τιμολόγια, ισχύουν οι κανόνες του κράτους μέλους κατανάλωσης. Κατά συνέπεια, οι υποκείμενοι στον φόρο πρέπει να μεριμνούν ώστε να λαμβάνουν γνώση των συναφών κανόνων στα κράτη μέλη στα οποία παρέχουν υπηρεσίες σε καταναλωτές. Πληροφορίες σχετικά με τους κανόνες τιμολόγησης των κρατών μελών θα διατίθενται επίσης στον δικτυακό τόπο της Επιτροπής.

Φορολογική ελάφρυνση για επισφαλείς απαιτήσεις

- 1) Τι συμβαίνει σε περίπτωση που κράτος μέλος κατανάλωσης προσφέρει φορολογική ελάφρυνση για επισφαλείς απαιτήσεις; Πώς συνυπολογίζεται αυτό στη μικρή μονοαπευθυντική θυρίδα;

Σε περίπτωση που ο υποκείμενος στον φόρο δεν πληρώνεται από τον πελάτη, του παρέχεται το δικαίωμα φορολογικής ελάφρυνσης για επισφαλείς απαιτήσεις. Στις περιπτώσεις αυτές, το φορολογητέο ποσό πρέπει να μειώνεται αναλόγως. Στο πλαίσιο της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας, ο υποκείμενος στον φόρο θα πρέπει να προβεί σε τροποποίηση του φορολογητέου ποσού που αναγράφεται στην αρχική δήλωση μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας, κατά τον ίδιο τρόπο που προβλέπεται για οποιαδήποτε άλλη αναπροσαρμογή. Το κράτος μέλος κατανάλωσης έχει δικαίωμα να ελέγξει την τροποποίηση αυτή προκειμένου να διασφαλίσει ότι συνάδει με τους οικείους εθνικούς κανόνες.

Παράρτημα 1 – Κείμενη νομοθεσία

- Οδηγία 2006/112/EK του Συμβουλίου σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 2008/8/EK του Συμβουλίου).
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 904/2010 του Συμβουλίου για τη διοικητική συνεργασία και την καταπολέμηση της απάτης στον τομέα του φόρου προστιθέμενης αξίας (αναδιατύπωση).
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 967/2012 του Συμβουλίου για την τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 282/2011 όσον αφορά τα ειδικά καθεστάτα για μη εγκατεστημένους υποκείμενους στον φόρο οι οποίοι παρέχουν τηλεπικοινωνιακές, ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές ή ηλεκτρονικές υπηρεσίες σε μη υποκείμενους στον φόρο.
- Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 815/2012 της Επιτροπής για τον καθορισμό των λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 904/2010 του Συμβουλίου όσον αφορά τα ειδικά καθεστάτα για μη εγκατεστημένους υποκείμενους στο φόρο οι οποίοι παρέχουν τηλεπικοινωνιακές, ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές ή ηλεκτρονικές υπηρεσίες σε μη υποκείμενους στο φόρο.
- Επιπλέον, η μόνιμη επιτροπή διοικητικής συνεργασίας (SCAC) έχει εκδώσει τις λειτουργικές και τεχνικές προδιαγραφές.

Παράρτημα 2 - Στοιχεία εγγραφής

Στήλη Α	Στήλη Β	Στήλη Γ
Αριθμός θέσης	Μη ενωσιακό καθεστώς	Ενωσιακό καθεστώς
1	Ατομικός αριθμός μητρώου ΦΠΑ που χορηγείται από το κράτος μέλος εγγραφής σύμφωνα με το άρθρο 362 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ ⁷	Ατομικός αριθμός μητρώου ΦΠΑ που χορηγείται από το κράτος μέλος εγγραφής σύμφωνα με το άρθρο 369δ της οδηγίας 2006/112/ΕΚ, συμπεριλαμβανομένου του κωδικού της χώρας
2	Εθνικός αριθμός φορολογικού μητρώου, εάν υπάρχει	
3	Επωνυμία της εταιρείας	Επωνυμία της εταιρείας
4	Εμπορική(-ές) ονομασία(-ες) της εταιρείας, εάν διαφέρει από την εταιρική επωνυμία	Εμπορική(-ές) ονομασία(-ες) της εταιρείας, εάν διαφέρει από την εταιρική επωνυμία
5	Πλήρης ταχυδρομική διεύθυνση ⁸	Πλήρης ταχυδρομική διεύθυνση ⁹
6	Χώρα στην οποία ο υποκείμενος στον φόρο έχει την έδρα της οικονομικής δραστηριότητάς του	Χώρα στην οποία ο υποκείμενος στον φόρο έχει την έδρα της οικονομικής δραστηριότητάς του, εάν αυτή δεν είναι στην Ένωση
7	Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του υποκείμενου στον φόρο	Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του υποκείμενου στον φόρο
8	Διεύθυνση(-εις) ιστοτόπου(-ων) του υποκείμενου στον φόρο, εάν υπάρχει(-ουν)	Διεύθυνση(-εις) ιστοτόπου(-ων) του υποκείμενου στον φόρο, εάν υπάρχει(-ουν)
9	Ονοματεπώνυμο αρμόδιου επικοινωνίας	Ονοματεπώνυμο αρμόδιου επικοινωνίας

⁷ Με τη μορφή: EUxxxxyyyyz, όπου: xxx είναι ο τριψήφιος κωδικός ISO του κράτους μέλους εγγραφής, yyyyz είναι ο πενταψήφιος αριθμός που χορηγείται από το κράτος μέλος εγγραφής και z είναι ψηφίο ελέγχου.

⁸ Αναφέρεται ο ταχυδρομικός κωδικός εφόσον υπάρχει.

⁹ Αναφέρεται ο ταχυδρομικός κωδικός εφόσον υπάρχει.

10	Αριθμός τηλεφώνου		Αριθμός τηλεφώνου
11	Αριθμός IBAN ή OBAN		Αριθμός IBAN
12	Αριθμός BIC		Αριθμός BIC
13.1			Ατομικός(-οί) αριθμός(-οί) μητρώου ΦΠΑ ή, εάν δεν υπάρχει(-ουν), αριθμός(-οί) φορολογικού μητρώου που έχει(-ουν) χορηγηθεί από το(τα) κράτος(-η) μέλος(-η) στο(στα) οποίο(-α) ο υποκείμενος στο φόρο έχει μόνιμη εγκατάσταση ¹⁰ εκτός εκείνης στο κράτος μέλος εγγραφής
14.1			Πλήρης(-εις) ταχυδρομική(-ές) διεύθυνση(-εις) και εμπορική(-ές) ονομασία(-ίες) των μόνιμων εγκαταστάσεων ¹¹ εκτός του κράτους μέλους εγγραφής
15.1			Αριθμός(-οί) μητρώου ΦΠΑ που έχει(-ουν) χορηγηθεί από το(τα) κράτος(-η) μέλος(-η) σε μη εγκατεστημένο υποκείμενο στον φόρο ¹²
16	Ηλεκτρονική δήλωση ότι ο υποκείμενος στον φόρο δεν είναι εγγεγραμμένος για σκοπούς ΦΠΑ εντός της Ένωσης		
17	Ημερομηνία έναρξης χρήσης του καθεστώτος ¹³		Ημερομηνία έναρξης χρήσης του καθεστώτος ¹⁴

¹⁰ Εάν υπάρχουν περισσότερες από μία μόνιμες εγκαταστάσεις, χρησιμοποιήστε τις θέσεις 13.1, 13.2 κ.ο.κ.

¹¹ Εάν υπάρχουν περισσότερες από μία μόνιμες εγκαταστάσεις, χρησιμοποιήστε τις θέσεις 14.1, 14.2 κ.ο.κ.

¹² Εάν έχουν χορηγηθεί περισσότεροι του ενός αριθμοί μητρώου ΦΠΑ από το(τα) κράτος(-η) μέλος(-η) σε μη εγκατεστημένο υποκείμενο στον φόρο, χρησιμοποιήστε τις θέσεις 15.1, 15.2 κ.ο.κ.

¹³ Σε πολύ περιορισμένες περιπτώσεις, η ημερομηνία αυτή είναι δυνατόν να προηγείται της ημερομηνίας εγγραφής στο καθεστώς.

18	Ημερομηνία υποβολής αίτησης εγγραφής στο καθεστώς από τον υποκείμενο στον φόρο		Ημερομηνία υποβολής αίτησης εγγραφής στο καθεστώς από τον υποκείμενο στον φόρο
19	Ημερομηνία έκδοσης της απόφασης εγγραφής από το κράτος μέλος εγγραφής		Ημερομηνία έκδοσης της απόφασης εγγραφής από το κράτος μέλος εγγραφής
20			Ένδειξη σχετικά με το εάν ο υποκείμενος στον φόρο είναι όμιλος ΦΠΑ ¹⁵
21	Ατομικός(-οί) αριθμός(-οί) μητρώου ΦΠΑ που έχει(-ουν) χορηγηθεί από το κράτος μέλος εγγραφής σύμφωνα με το άρθρο 362 ή το άρθρο 369δ της οδηγίας 2006/112/EK, εάν είχαν παλαιότερα χρησιμοποιήσει ένα από τα δύο καθεστάτα		Ατομικός(-οί) αριθμός(-οί) μητρώου ΦΠΑ που έχει(-ουν) χορηγηθεί από το κράτος μέλος εγγραφής σύμφωνα με το άρθρο 362 ή το άρθρο 369δ της οδηγίας 2006/112/EK, εάν είχαν παλαιότερα χρησιμοποιήσει ένα από τα δύο καθεστάτα

¹⁴ Σε πολύ περιορισμένες περιπτώσεις, η ημερομηνία αυτή είναι δυνατόν να προηγείται της ημερομηνίας εγγραφής στο καθεστώς.

¹⁵ Συμπληρώστε τη θέση με την απάντηση ναι ή όχι.

Παράρτημα 3 - Στοιχεία δήλωσης μέσω της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας

Μέρος 1: Γενικές πληροφορίες			
Στήλη Α	Στήλη Β		Στήλη Γ
Αριθμός θέσης	Μη ενωσιακό καθεστώς		Ενωσιακό καθεστώς
Μοναδικός αριθμός αναφοράς¹⁶:			
1	Ατομικός αριθμός μητρώου ΦΠΑ που χορηγείται από το κράτος μέλος εγγραφής σύμφωνα με το άρθρο 362 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ		Ατομικός αριθμός μητρώου ΦΠΑ που χορηγείται από το κράτος μέλος εγγραφής σύμφωνα με το άρθρο 369β της οδηγίας 2006/112/ΕΚ, συμπεριλαμβανομένου του κωδικού της χώρας
2	Περίοδος ΦΠΑ ¹⁷		Περίοδος ΦΠΑ ¹⁸
2α	Ημερομηνία έναρξης και ημερομηνία λήξης της περιόδου ¹⁹		Ημερομηνία έναρξης και ημερομηνία λήξης της περιόδου ²⁰
3	Νόμισμα		Νόμισμα
Μέρος 2: Για κάθε κράτος μέλος κατανάλωσης στο οποίο οφείλεται ΦΠΑ²¹			
			2α) Παροχές που πραγματοποιήθηκαν από την έδρα της οικονομικής δραστηριότητας

¹⁶ Ο μοναδικός αριθμός αναφοράς όπως έχει χορηγηθεί από το κράτος μέλος εγγραφής αποτελείται από τον κωδικό χώρας του κράτους μέλους εγγραφής/αριθμό ΦΠΑ/περίοδο, δηλαδή GB/xxxxxxxx/Q1.yy + προσθήκη χρονοσφραγίδας για κάθε έκδοση. Ο αριθμός χορηγείται από το κράτος μέλος εγγραφής πριν από τη διαβίβαση της δήλωσης στα άλλα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη.

¹⁷ Αναφέρεται στα ακόλουθα ημερολογιακά τρίμηνα: Q1.εεεε – Q2.εεεε – Q3.εεεε Q4.εεεε.

¹⁸ Αναφέρεται στα ακόλουθα ημερολογιακά τρίμηνα: Q1.εεεε – Q2.εεεε – Q3.εεεε Q4.εεεε.

¹⁹ Συμπληρώνεται μόνο στις περιπτώσεις στις οποίες ο υποκείμενος στον φόρο υποβάλλει περισσότερες από μία δηλώσεις ΦΠΑ για το ίδιο τρίμηνο. Αναφέρεται στις ακόλουθες ημερολογιακές ημέρες: ηη.μμ.εεεε – ηη.μμ.εεεε.

²⁰ Συμπληρώνεται μόνο στις περιπτώσεις στις οποίες ο υποκείμενος στον φόρο υποβάλλει περισσότερες από μία δηλώσεις ΦΠΑ για το ίδιο τρίμηνο. Αναφέρεται στις ακόλουθες ημερολογιακές ημέρες: ηη.μμ.εεεε – ηη.μμ.εεεε.

²¹ Εάν υπάρχουν περισσότερα από ένα κράτη μέλη κατανάλωσης (ή εάν ο συντελεστής ΦΠΑ σε ένα κράτος μέλος κατανάλωσης έχει τροποποιηθεί εν μέσω του τριμήνου), χρησιμοποιήστε τις θέσεις 4.2, 5.2, 6.2 κ.ο.κ.

		ή τη μόνιμη εγκατάσταση στο κράτος μέλος εγγραφής
4.1	Κωδικός χώρας του κράτους μέλους κατανάλωσης	Κωδικός χώρας του κράτους μέλους κατανάλωσης
5.1	Κανονικός συντελεστής ΦΠΑ στο κράτος μέλος κατανάλωσης	Κανονικός συντελεστής ΦΠΑ στο κράτος μέλος κατανάλωσης
6.1	Μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ στο κράτος μέλος κατανάλωσης	Μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ στο κράτος μέλος κατανάλωσης
7.1	Φορολογητέο ποσό με κανονικό συντελεστή	Φορολογητέο ποσό με κανονικό συντελεστή
8.1	Ποσό ΦΠΑ με κανονικό συντελεστή	Ποσό ΦΠΑ με κανονικό συντελεστή
9.1	Φορολογητέο ποσό με μειωμένο συντελεστή	Φορολογητέο ποσό με μειωμένο συντελεστή
10.1	Ποσό ΦΠΑ με μειωμένο συντελεστή	Ποσό ΦΠΑ με μειωμένο συντελεστή
11.1	Συνολικό καταβλητέο ποσό ΦΠΑ	Συνολικό καταβλητέο ποσό ΦΠΑ για παροχές υπηρεσιών που πραγματοποιήθηκαν από την έδρα της οικονομικής δραστηριότητας ή τη μόνιμη εγκατάσταση που βρίσκεται στο κράτος μέλος εγγραφής
		2β) Παροχές που πραγματοποιήθηκαν από μόνιμες εγκαταστάσεις που βρίσκονται εκτός του κράτους μέλους εγγραφής²²
12.1		Κωδικός χώρας του κράτους μέλους κατανάλωσης
13.1		Κανονικός συντελεστής ΦΠΑ στο κράτος μέλος κατανάλωσης
14.1		Μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ στο κράτος μέλος κατανάλωσης

²² Εάν υπάρχουν περισσότερες από μία εγκαταστάσεις, χρησιμοποιήστε τις θέσεις 12.1.2, 13.1.2 14.1.2 κ.ο.κ.

15.1		Ατομικός αριθμός μητρώου ΦΠΑ ή, εάν δεν υπάρχει, αριθμός φορολογικού μητρώου, που χορηγείται από το κράτος μέλος της μόνιμης εγκατάστασης, συμπεριλαμβανομένου του κωδικού χώρας
16.1		Φορολογητέο ποσό με κανονικό συντελεστή
17.1		Καταβλητέο ποσό ΦΠΑ με κανονικό συντελεστή
18.1		Φορολογητέο ποσό με μειωμένο συντελεστή
19.1		Καταβλητέο ποσό ΦΠΑ με μειωμένο συντελεστή
20.1		Συνολικό καταβλητέο ποσό ΦΠΑ για παροχές υπηρεσιών που πραγματοποιήθηκαν από μόνιμη εγκατάσταση εκτός του κράτους μέλους εγγραφής
		2γ) Γενικό σύνολο για την έδρα της οικονομικής δραστηριότητας ή τη μόνιμη εγκατάσταση στο κράτος μέλος εγγραφής και όλες τις μόνιμες εγκαταστάσεις σε όλα τα άλλα κράτη μέλη
21.1		Σύνολο καταβλητέου ποσού ΦΠΑ από όλες τις εγκαταστάσεις (θέση 11.1 + θέση 11.2... + θέση 20.1 + θέση 20.2...)